Türkiye ve
Türkiye Kürdistanı
Sol Birliği'nin
aylık yayın organı
•
1 Haziran 1985
Yıl 1, Sayı 2
Fiyatı 1,-DM

SOL BİRLİK

15-16 Haziran:
"Birlikten kuvvet
doğar.
Hak verilmez
alınır"
•

Temel tüketim malları fiyatları yüzde 50 oranında yükseldi

Bütçe açığı 1 trilyon lira. 1985 zam ve vergi tutarı 2 trilyon lira

ZAMLAR ATEŞTEN GÖMLEK!

Zamlar birbirini izliyor. Her şey, hemen her ay bir iki defa zam görüyor. Son "zam şoku"nu Mayıs ayı başında yaşadık. Özal hükümeti, bir kalemde tüm temel tüketim mallarının fiyatlarını yüzde 50'ye varan oranlarda yükseltti. Elbette bu "son" olmayacak; izlenen ekonomik politika devam ettiği müddetçe zamlar da birbiri peşisıra gelecektir. Hükümetin "enflasyonla mücade-

Ücretler, enflasyonun yarısına varamadan donduruldu.

le" adı altında uyguladığı ekonomi politikası, enflasyonu önleyemediği gibi, aksine halkın belini büken pahalılığın baş kaynağıdır. Bu bir ekonomik tercih sorunudur ve uygulanamaz oluncaya kadar da uygulanacaktır.

1985 yılı bütçesinin 1 trilyon lira açık vereceği, daha uygulamanın üçüncü ayında anlaşıldı. Özal, hiç perva duymadan, sıkıntıyı yine "ortadirek" çekecek demeye başladı. Hükümet, 1985 yılında toplam 2 trilyon lira tutarında zam yapmayı öngörüyor. Sürekli yapılan zamlarla, yılın ilk beş ayında bunun ancak 400 milyarı gerçekleşti. Demek ki hükümet yıl sonuna kadar halkımızın cebinden 1,6 trilyon lira daha çekmeyi planlıyor. Yeni zamları yeni vergiler izleyecek, ekonomik bunalımın yükünü emekçilere yükleme politikası tüm şiddetiyle sürecektir.

Ücretlerdeki artışı enflasyonun yarı düzeyinde fiilen dondurmuşken, Özal uygulanan 24 Ocak politikasını haklı göstermek için eskiden kullandığı yalanları artık kullanamaz oldu. "Enflasyonun nedeni ücret artışlarıdır" yalanı duyulmaz oldu. Şimdi Özal, "başka çaremiz yok, aksi taktirde 1979'a döneriz" diyor. Özal, bu sözleriyle aslında tekelci burjuvazinin çaresizliğini itiraf etmektedir. 24 Ocak, tekelci burjuvazinin yarasına çare olamamaktadır. Gelgelelim, yıllardır bir türlü arzuladıkları sonucu sağlayamadığı halde tekelci burjuvazinin 24 Ocak politikası dışında bir başka "çare"si de yoktur. Tekelci parababaları, bu çaresizliği işçi ve emekçi yığınlar üzerindeki baskı ve sömürüyü artırarak hafifletmeye çalışıyorlar.

Yapılan her zam, halkın ekmeğinden ve sağlığından bir parçayı daha koparıp götürmektedir. Gerçek ücretler sürekli gerilemektedir. O kadar ki, IMF bile bu konuda hükümetin dikkatini çekmek ihtiyacını duymaktadır. Peki ama, Özal hükümeti nasıl bu

Devamı 7. Sayfada

Evren'in Tehditleri Sökmeyecektir

Kenan Evren son haftalarda ardarda yaptığı konuşmalarda muhalefet güçlerine yeniden en kaba tehditleri yöneltiyor. "Anayasanın değişmesini isteyenlere" saldırıyor.

Oysa şimdi cunta anayasasının ne menem birşey olduğu çok daha somut ortaya çıkıyor. Anayasanın faşist karakteri ona dayanılarak çıkarılan yeni yasalarda en açık biçimde belirginleşiyor. Örneğin, Özal hükümetinin parlamentoya verdiği "Polis vazife ve selahiyetleri kanununda değişiklik" tasarısına bakalım. Buna göre polise öyle yetkiler veriliyor ki, polis, sıkıyönetim ya da olağanüstü hal dönemlerinde değil, her dönemde yalnızca vali ya da kaymakamın emriyle en küçük demokratik eyleme, her demokrat insana karşı istediği gibi terör uygulayabilecek, gösteri ve miting yasaklayabilecek, dernek kapatabilecek, film ve oyun yasaklıyabilecek, hükümlüleri bile istediği zaman yeniden sorguya çekebilecektir. Bu yasayla polise ve mülki amirlere tanınan faşist yetkilerle, sıkıyönetim ve olağanüstü hal uygulamaları kalıcılaştırılmaktadır.

Sol güçlerin baştan beri belirttiği gerçek, bu anayasa ile demokratik hak ve özgürlüklerin yalnızca göstermelik olarak tanındığı, demokrasiye geçilmediği gerçeği, bu gelişmeler sonucunda şimdi daha geniş güçlerce görülüyor. Bu gerçek, SODEP küçük kurultayının sonuç bildirgesine de yansıyor. Referandum öncesinde bu anayasayı destekleyen demeç vermiş olan Şevket Yılmaz bile bugün anayasanın değiştirilmesi gerektiğinden söz etmek zorunda kalıyor.

Demokrasinin bugünkü rejimle uzlaşarak değil, ancak uğrunda savaşılarak kazanılacağı görüşü güç kazanıyor. Even işte bu nedenle sol güçlere ve öteki demokrasi güçlerine saldırıyor, tehditler yöneltiyor. Anayasanın değişmesini isteyenleri "ülkeyi 12 Eylül öncesine geri götürmek isteyenler" diye suçlamaya yelteniyor. Halkı şaşırtmayı amaçlıyor.

Faşist Türkeş'i öteki MHP'li katilleri kim serbest bıraktı? Bunları devletin çeşitli kademelerine kim atıyor? Evren hangi yüzle demokrasi istiyenleri anarşi ve terör istemekle suçluyor? "Politik tutukluları boşuna besleyeceğimiz yerde asarız" diyebilecek kadar barbar bu adam, aynı anda hem savcı hem yargıç olan bu cellat, halkı kandıramayacaktır. Tehditlerle halklarımızın mücadelesinin yükselmesini önleyemeyecektir.

Enflasyon % 60'ı aşmışken % 25-30 ücret zammı dayatılan işçiler, yeni yeni gübre-mazot zamlarıyla çiftini çubuğunu yitiren köylüler, cezaevlerinde işkence ile muhbirliğe zorlanan evlatları için genel politik af isteyen analar, kısaca bütün halk demokrasi istiyor.

Ve şimdi halk faşist diktatörlüğe karşı savaşmadan, faşist anayasanın iptal edilmesini gerçekleştirmeden, gaspedilen hiç bir hakkını elde edemiyeceğini, hiç bir sorununu çözemeyeceğini daha iyi görüyor. Sol Birlik'in kurulması ve mücadeleye atılması bu yolda önemli bir adımdır. Ülkemizin aydınlık geleceği bugün herzamankinden daha çok demokrasiden yana tüm güçlerin birliğine ve kararlı savaşımına bağlıdır.

SOL BİRLİK

ABD'ye verilen ödünler bağımsızlığımızı yok ediyor, milyarlarca liranın silahlanmaya harcanmasına yol açıyor.

TÜRKİYE "YILDIZLAR SAVAŞI"NI ONAYLAYAN İLK NATO ÜLKESİ

Özal'ın ABD gezisi boyalı basında "büyük başarı" olarak sunuldu. Dünyayı nükleer bir felaketin eşiğine getiren silahlanma yarışını sürdürmeye karalı olduğunu açıklayan Reagan'ın "Özal hükümetinden son derece memnun olduğu" yolundaki sözleri gazete sayfalarına yansıdığı kadarıyla ABD emperyalizmine verilen yeni yeni ödünlerin ülkemizi nasıl bir felaketin eşiğine getirdiği ve bu tehlikeli gidişten Reagan'ın niçin "büyük bir memnunluk" duyduğu açıkça ortaya çıkıyor.

Özal'ın ABD ziyareti sırasında Yunanistan'daki üslerin kapatılması halinde Türkiye'ye nakledilmesine evet dediği biliniyor. Nitekim 11 Mayıs tarihli Milliyet gazetesinde "Girit'teki üs için yer olarak Marmaris'in bulunduğu" haber olarak yer alıyor. Özal ayrıca ABD 6. Filosunun bakım ve onarım işlemlerinin Türkiye'de yapılmasını da Reagan yönetimine "büyük bir ticaret ve işbilirlik" örneği olarak önerdi. O 6. Filo ki 12 Eylül öncesi halklarımızın derin nefreti ve tepkisi nedeniyle limanlarımızı ziyaret etmeye bile cesaret edemezdi. Orta-Doğu ve Filistin halklarının ulusal bağımsızlık savaşının ana düşmanı bu katil filonun şimdi yeni saldırılarına ülkemizde hazırlanması öneriliyor.

Cumhuriyet gazetesinin 25 Nisan tarihli baskısında ise "ABD üsleri için 12 ek anlaşmanın" yapılacağı duyuruluyor. COB (Ortak kullanımlı Harekât Üsleri) olarak nitelenen anlaşmanın 1 ay içinde imzalanmasının beklendiği **ABD Hava Kuvvetleri Avrupa Karargâhı'ndaki askeri yetkililer tarafından Türk**

Devamı 7. sayfada

AF TUZAĞI: MUHBİRLİK YASASI

Kamuoyuna "Pişmanlık Yasası" adı altında sunulan ve muhbirliği teşvik etmeyi ve ödüllendirmeyi amaçlayan yeni bir yasa çıkıyor. Faşist yönetimin başbakanı Özal, "af yasasının ancak bu yasa çıktıktan sonra düşünülebileceğini" açıkladı.

Muhbirlik yasasına göre; devlet aleyhinde suç işleyenler eğer bundan pişmanlık duyduklarını açıklarlar ve ayrıca güvenlik kuvvetlerine yardımcı olacak açıklamalarda bulunurlarsa, cezalarında önemli indirimler yapılacaktır. Dahası, böylesi kişilerin kimlik değiştirerek yaşamalarına ve gerekirse estetik ameliyat yaptırmalarına devlet yardımcı olacaktır.

Faşist yönetim bu yasa ile neyi amaçlamaktadır?

Ülkemizde "Genel Af" talebi geniş halk kesimlerinin benimsedikleri ve çeşitli biçimlerde dile getirdikleri bir taleptir. Bu talep artık ertelenemez ve üstü örtülemez bir güç kazanmıştır. Faşist yönetim de, politik tutuklular dışında kalmak koşuluyla Af'dan yana olduğunu çeşitli kereler açıklamıştır. Ne var ki aileleriyle birlikte birkaç yüz bin kişiyi yakından ilgilendiren "Politik Tutuklulara Özgürlük" talebi, uluslararası kamuoyunda da geniş bir destek bulmuştur. Politik tutuklular hariç tutularak çıkartılacak bir af yasasının kendilerini büsbütün köşeye sıkıştıracağını Özal hükümeti de görmektedir.

Özal, ülke dışına yaptığı çeşitli seyahatlerde çeşitli kereler "Türkiye'de Türkeş'in dışında politik tutuklu olmadığını" açıklamıştır. Türkeş serbest bırakıldıktan sonra ise TIKP davasından hüküm giyen dönek Doğu Perinçek'in "politik tutuklu" olduğunu hatırlamıştır Özal!

Faşist yönetim, yaptığı tüm propagandaya karşın kimseyi kandıramadığını ve politik tutuklular için özgürlük talebinin gerek ülke içinde ve gerekse de dışında önemli bir etkinliğe sahip olduğunun bilincindedir. Diğer yandan, beş yıla yakın süredir faşizmin zindanlarında bulunan politik tutuklular; onun kişiliksizleştirme, baskı ve işkence altında tutma, beyin yıkama uygulamalarına karşı sürekli bir direniş içinde bulunmaktadırlar. Bu direniş mahkemelerdeki açıklamalarla, açlık grevleriyle ve çeşitli pasif direniş yöntemleriyle aralıksız sürdürülmektedir. Faşizm, yüz-

Devamı 7. sayfada

EVREN'LE ÖZAL'A GÖRE: BİRÇOK KİŞİ "ANARŞİST" FAŞİST TÜRKEŞ "SİYASİ"

Cunta şakşakçısı basın binbir dereden su getirerek Evren'in olmayan "erdemlerini" sıralayadursun ve istediği kadar dünya alemi buna inandırmaya çabalasın, cunta başı Evren, ağzını her açışında gerçek yüzünü bir kez daha açığa vuruyor. Antalya'daki sözümona "turizm mevsimini açış" konuşmasında yine görülen bu yüz, faşizmin insanlıkdışı, gizlenemez iğrenç yüzüdür. Evren, meydanlarda halkın yüzüne karşı "idam cezaları insan haklarına uygundur, Türkiye'de işkence vardır diyenler idam edileceklerini bilenlerdir, bunları asmayıp da ömür boyu hapislerde besleyip bakacak mıyız?" diye bas bas bağırmaktadır. Evren, aynı sözleri daha önceki bir konuşmasında da sarfetmişti. Pek hoşuna gitmiş olacak ki, Antalya'da bir daha tekrarladı. Hazret, böylece önceki konuşmasında bu sözleri bir "sürç-ü lisan" sonucu sarfetmediğini de ilan etmiş oldu. Bizler için gerçi yeni bir şey değil, ama gerçeği hâlâ daha görmek istemeyenler için bu dehşet verici sözler de uyarıcı olmayacaksa, Evren ne yapsın?!

Evren böyle konuşur da Özal geri kalır mı? Özal'a göre ise, Türkiye'de hiçbir siyasi hükümlü ve tutuklu yoktur ve yargılananların hepsini "anarşist" saymak gerekir! Özal bu sözleri Batı basınına demeç diye verir-

Devamı 7. sayfada

Fikri Sönmez işkence ile öldürüldü

Fatsa Dev-Yol davasında yargılanmakta olan ve hakkında idam cezası istenen, 12 Eylül öncesi Fatsa ilçesi Belediye Başkanı **Fikri Sönmez** öldü. Sıkıyönetim komutanlığı, Sönmez'in **"geçirdiği kalp krizi sonucu kaldırıldığı hastanede kurtarılamayarak öldüğünü"** iddia ederken, yakınları ve arkadaşları kendisinin cezaevinde ihbar üzerine tekrar sorguya çekildiğini ve gördüğü ağır işkence sonucu yaşamını yitirdiğini bildirdiler. Amasya'da görülmekte olan Fatsa Dev-Yol davasında, çıkartılacak **"Pişmanlık Yasası"**ndan yararlanmak umuduyla bir sanık bundan bir süre önce Fikri Sönmez için uydurma iddialarla ihbarlarda bulunmuştu.

ÖZAL'IN YENİ FORMÜLÜ: EMEKLİ OL VE ÖL!

Emeklilik yasası değiştirilmek isteniyor. Bu konuda basına açıklamalar yapan Özal, aynı zamanda Türk-Iş yönetiminden de konuyla ilgili "anlayış ve destek" talep etti. Başbakan ile Sadık Şide arasında yapılan görüşmeden basına sızan haberlere göre Özal; "emekli olunduktan sonra beş yıl maaş almak yeterlidir" demiştir. Diğer bir deyişle faşizmin başbakanı çalışanların emekli olduktan sonra fazla yaşamamasını istemektedir. "Emekli ol ve öl" yeni emeklilik yasasının en özlü anlatımıdır.

Özal, bilinen demagojik mantığıyla yeni yasa için şu gerekçeyi getiriyor: "Çalışanların emekli olanlara oranı önemlidir. Türkiye'de çalışanlar 2,5 milyonsa, emekliler bir milyondur. Batıda sekiz çalışana bir emekli düşüyor. Böyle devam ederse, çalışanların üzerine çok yük gelir. Biz de para ödeyemeyiz, enflasyon olur, SSK ve Emekli Sandığı tam iflas eder. Nisbetin düşmesi lazım."

Özal'ın sözlerinden anlaşıldığı kadarıyla başbakan yine(!) çalışanları düşünüyor! Onların üzerine yük binmemesi için emeklilik yaşının yükseltilmesini savunuyor. 55 olan emeklilik yaşının 60'a çıkartılmasını istiyor. Zaten Avrupa ülkelerinde de bu böyledir diyor.

Özal, ülkemizde emeklilerin oranının çalışanlara göre fazla olmasının nedenleri üzerinde hiçbir şey söylemiyor. Söyleyemez de. Çalışabilecek durumdaki milyonlarca kişiye işyeri sağlayamayan, dahası çalışanları bile her an işten çıkartılmak tehdidi altında tutan, yine milyonlarca kişiyi sürekli iş değiştirmek zorunda bırakan ve onlara düzenli bir işyeri sağlayamayan kapitalist ekonomik düzendir. Işsizliğin bu denli yaygın olduğu bir ülkede emeklilerin çalışanlara oranının yüksek ol-

Devamı 7. sayfada

ANTİ-FAŞİST MÜCADELE VE İKTİDAR SORUNU

Halklarımızı demokrasiye ve devrime götürmenin yolları nedir? Devrimci stratejı ve taktikler salt niyet ve özlemlerimize göre çizilmez; bu, herşeyden önce somut durumun tahlilini, bizim ve düşmanın gücünün doğru biçimde hesaplanmasını gerektirir.

Bugün ülkemizde faşist bir diktatörlük var. Bu, emperyalistler ve yerli işbirlikçileri tarafından, halkın mücadelesini bastırmak, onu örgütsüz, silahsız bırakmak ve bu koşullarda emperyalistlerin ve Türkiye tekelci sermayesinin istemlerini kolayca yaşama geçirmek için getirildi. Geçen 4,5 yıl içinde önceden varolduğu kadarıyla demokratik hak ve özgürlükler, kurumlar yok edildi, devlet aygıtı faşistleştirildi, halk ağır baskı altına alındı, açlığa itildi.

Bunun içindir ki şimdi kitlelerin önünde en acil görev faşist rejimi yıkmak, demokrasinin önündeki bu en ciddi engeli ortadan kaldırmaktır..

Yığınların politik mücadele alanına çekilmesi, onların enerjisinin seferber edilmesi ve daha ileri hedeflere yöneltilmesi öncelikle bu en gerici, en saldırgan düşmanı yenmeye bağlıdır. Bunu başarmak ise en geniş halk kesimlerini, tüm demokrasi güçlerini, faşizmden zarar gören ve onu istemeyen herkesi biraraya getirmeye, faşizme karşı onların güçlerini birleştirmeye ve eyleme geçirmeye bağlıdır.

SOL BIRLIK'in tüm demokrasi güçlerine sunduğu "Demokratik Güçbirliği Platformu" işte bu amaca yöneliktir. O, anti-faşist güçlerin geniş cephesini oluşturmayı amaçlıyor.

Biz, faşist diktatörlüğü yıkmak için en geniş güçleri biraraya getirmek zorundayız ve bunu ancak onların haklı istemlerine cevap veren bir program üzerinde başarabiliriz. Demokratik Güçbirliği programının bir devrim programı olmadığı açık birşeydir. Anti-faşist program adına kitlelere bir devrim programı sunmak, daha baştan, anti-faşist güçlerin önemli bir bölümünü birlik çerçevesinin dışında bırakmak olurdu. Çünkü faşizme karşı olan herkes, biz sol partiler gibi düşünmüyor. Faşist cuntanın işbaşından uzaklaştırılmasını, onun getirdiği Anayasanın iptal edilmesini, sıkıyönetimin kaldırılmasını, idam ve işkencelerin durdurulmasını politik tutuklulara af çıkarılmasını, TRT ve üniversite özerkliğini, basın özgürlüğünü, yargının bağımsızlığını ve bunun gibi bir dizi demokratik adımın atılmasını isteyen birçok çevre, kişi, politik örgüt var. Ancak bunların tümü toplumun devrimci dönüşümünden yanadırlar diyemeyiz. Ama biz, onlarla demokratik bir program çerçevesinde faşizme karşı ve demokrasi için birlikte savaşmaya hazırız.

Onlara, ortaklaşa varmayı önerdiğimiz temel politik hedef şudur: "Faşist diktatörlüğe son vermek, onun kukla parlamentosunu ve hükümetini dağıtmak ve geniş anti-faşist demokrasi ve barış güçlerinin temsilcilerinden oluşan bir hükümet kurmak".

Açıktır ki bu bir devrim hükümeti önerisi değildir. Ama böyle bir şeyin başarılması ülkenin politik ve toplumsal yaşamında önemli bir değişme olacak ve daha da önemli ve ileri değişikliklere yolu açabilecektir. Bu, herşeyden önce faşizmin iktidardan uzaklaştırılması ve faşist kurumlaşmanın ortadan kaldırılması olacaktır.

Diğer yandan, demokratik güçbirliği programında belirlenmiş olan tüm öteki istemler, yaşama geçirildiği zaman, herbiri ülkenin politik ve toplumsal yaşamında demokrasi güçlerinden, emekçi kitlelerden yana önemli değişmelere yol açacaktır. Şimdiye dek, burjuvazinin hiçbir partisi MIT, Kontrgerilla gibi örgütlerin

Devamı 7. sayfada

ŞERÊ DIJÎ FAŞÎYÊ Û PIRSA DESTXISTINA HUKIM

Riya dêmoqrati û şoreşê, ango riya rızgariya gelên me çı ye? Strateji û taktikên şoreşgeri tenê gora dıl û daxwazên me nayên rêzkırın; dıvê, beri hertıştî, lı ser rewşa rojane xweş bê lêkolandın û hêza dıjmın û ya me bı awaeyki rast bê hısêbkırın.

Îro lı welatê me diktatoriya faşi heye. Ew bı destê imperyalistan û hevkarên wan ên hundur hat sazkırın, da ku bıkarıbın tevgera gel bıpelıxinın, gel bê rêxıstın û bê çek bıhêlın û dı rewşeke han da daxwazên xwe bı hêsani bı kar binın. Dı ew çar sal û nivên derbazbûyi da heq û azadiyên dêmoqratik, rêxıstınên dêmoqratik ku berê hebûn hemû hatın rakırın, çerxa dewletê ket şıkleki faşi û gel xıstın bın zulm û tedayek gıran û nav bırçıtiyê.

Bona vê yekê ye ku iro karê heri gıring lı pêş gel, ruxandına hukma faşi ye, ango rakırına bend û qeydê heri mezın e lı pêş dêmoqratiyê. Dıvê em, beri hertıştî zora vi dıjmınê heri kevneperest û êrişger bıbın, da ku bıkarıbın pıraniya gel bıkışinın nav refên xebata siyasi û hêza wan seferber bıkın ber bı armancên pêş. Dı vi kari da serketın ji gırêdayê pêkanina yekıtiya hemû hêzên geli û dêmoqratik e. Dıvê hemû kesên ku jı faşiyê zırarê dıbinın hêza xwe yek bıkın û dıji wê bıkevın nav kar û xebatê.

Armanca 'Platforma Hevkariya Dêmoqratik' ev e, ku YEKITİYA HÊZÊN ÇEP pêşkêş kıriye bo hemû hêzên dêmoqrat. Ew dıxwaze dıji faşiyê cepheyeke fıreh pêk bine.

Em dıxwazın, bona ruxandına hukma faşi cepheyeke fırehtır sazbıkın. Ew ji bı programeke usa dıbe ku daxwazên hemû terefan, daxwazên wan ên maqul tê da ci bıgra. Eşkere ye ku, ev ne programa şoreşê ye. Eger em, bı navê tekoşina dıji faşiyê jı gel ra programeke şoreşger pêşkêş bıkın, ew tê wê manê ku hin dı destpekê da gele hêzên dıji faşiyê lı der xeleka yekıtiyê bımiınn. Jı ber ku, hemû kesên ku dıji hukma faşi ne, wek me, wek partiyên çep nafıkırın. Gelek hêzên siyasi, cihetên dêmoqrat û kes hene ku dıxwazın Cunteya Faşi jı ser hukum bê avêtın, qanûna esasi ya ku wê aniyê bê rakırın, idara orfi jı ser welat bı temami rabe, zulm û teda û dardakırın bê seknandın, jı gırtiyên siyasi ra ef bê derxıstın; radyo û têlevizyon, rojnamê, zaningeh û mehkeme dı karê xwe de serbest û muxtar bın û bı vi şıkli dıxwazın gelek gavên dêmoqrat bên avêtın. Lê em nıkarın bêjın ku ev bı temami dıxwazın cıvat bı awayeki şoreşgeri bıguhare. Lê em hazır ın bı hev ra lı ser programeke dêmoqratik, dıji faşiyê û bo dêmoqratiyê şer bıkın.

Armancê mıştêrek a siyasi û bıngehin ku em jı wan ra nişan dıdın ev e: 'Dawiya diktatoriya faşi binın, parlamen û hukumeta wê ya totık belavbıkın û hukumetek nu sazbıkın jı nûnerên hêzên dêmoqrat û aştixwaz."

Eşkere ye ku ev ne pêşneyar e bo hukumeteke şoreşger. Lê gihıştına menzilek han guhartınek mezın çê dıke dı welat da dı aliyê siyasi û cıvaki û her usa ji dıkare rê vebıke bo guhartınên hin mezıntır û ber bı pêş. Beri hertıştî hukma faşi wê bê ruxandın û çerxa dewleta faşi bê şıkandın.

Lı aliyê dın, ew daxwazên dınê ku dı "Programa Hevkariya Dêmoqratik" da hatıne danin, eger bı kar bên, her yek jı wan dıkare guhartınek baş pêk bine dı welat da bı aliyê siyasi û cıvaki bo hêzên dêmoqrat û bo xebatkaran. Heya nıha tu partiyek burjuvazi ne xwestiye ku rêxıstınên wek MİT û Kontrgerilla bên belavkırın û nah şunda ji zehmet e ku bıxwaze. Heya nıha tu partiyek burjuvazi "jı hemû partiyên siyasi ra" (Partiya Komunist û partiyên gelê Kurd ên welatparêz ji navda) serbesti nexwestiye û nah şun da ji zehmet e ku bı dılê xwe bıxwaze. Tenê xurti û çalakiya hêzên dêmoqrat dıkare vi kari pêk bine. Ew gelek daxwazên dınê ku dı programê da ci dıgrın, wek "siyaseta derveyi jı bındestê imperyaliyê wê bê xılaskırın", "zordestiya milli jı ser gelê Kurd wê bê rakırın û heqên wi yên netewi û dêmoqratik bên dayin", "pêkanina reforma erdê û cotkariyê", "naskırına heqê grevên siyasi û pıştgıri bo hemû xebatkaran", "kêmkırına hukma sermiyana monopoli (yekdesti) lı ser jiyana gel bı awayê siyasi û cıvaki" ji gelek zehmet e ku partiyê bûrjûwa jı wan ra bêjın belê. Lê ew bı xebat, hêz û tekoşina gel, xasıma bı ya xebatkaran -beri hemû ya ji bı ya karkeran- dıkarın pêk bên.

Xuyaye ku jiyan nameşe gora tıştên ku lı ser kaxızan hatıne nıvisandın. Gihiştına armancên programa dêmoqratik ku YEKITİYA HÊZÊN ÇEP pêşkêş kıriye, pêkanina wan ji, xebateke xurt û fıreh dıxwaze bo rêzkırına gel û hemû hêzên dıji faşiyê, bo kışandına wan nav kar û tekoşinê. Çı ruxandına hukma faşi be rojki berê, çı sazkırına hukumeteke dêmoqratik û bı ci anina armancên programa dêmoqratik bın, hemû bı gırêdayê hêz û hostati ya me ye ku em bıkarbın gel baş bı rêz bıkın û bıkışinın nav xebatê.

Pıştî ruxandına hukma faşi, dıbe ku rewş rê bıde ev hêzên me yên çep dı hukumeta nu da ci bıgrın. Dıbe ku nade ji. Lê ew, dı hukumeta nu da ci bıgrın, an negrın, disa wê karbıkın bo bı kar anina vê programê.

Em partiyên "YEKITİYA HÊZÊN ÇEP", her yek jı me bo armancên pêştır kar dıkın. Me armancên bıngehin ku wê rê vebıkın bo rızgariya gelên me bı aliyê netewi û cıvaki, dı deklerasyonê da (daxuyan) dı beşê 'Riya Rızgariya Cıvaki ya Tırkiyê" da eşkere kır. Bona vê yekê, dıvê, hemû pêvendiyên bındestiyê bı imperyaliyê ra bê qutkırın; hemû haletên hasılkırınê û gıhandınê (neqılkırınê) yên mezın jı destê sermiyana yekdesti bê gırtın û bıbe mılkê gel; Mılletê Kurd wê bıkarıbe qedera xwe bı serbestı tayin bıke; û şoreşa erdê pêk bê. Û ev hemû dıkarın bı destê hukmeke geli û dêmûqrati pêk bên. Tenê hukmeke han dıkare guhartıneke şoreşgeri pêk bine lı welat. YEKITİYA HÊZÊN ÇEP, bona gihıştına vê armancê, dıxwaze yekıtiya hêzên çep yên Tırkiyê û Kurdıstana Tırkiyê pêk bine û bo wê kar dıke.

Pêşveçûna me ber bı van armancan ji, dîse gırêdayi, rêzkırına gel e bı fırehi, gırêdayi rêzkırına wan kesan e ku jı vê sazûmana zordest û kedxwar zırarê dıbinın, xasıma xebatkar û beri hemûyan ji karker. Îro dı tevgera siyasi da pırsa bıngehin ruxandına hukma faşi ye û avakırına dêmoqratiyê ye. Riya kışandına pıraniya gel nav tevgera siyasi ji disa jı rêzkırına tekoşina bo dêmoqrasiyê derbaz dıbe. Tevgera demoqratiyê û tevgera şoreşgeri bı hevra bı xurti gırêdayi ye.

Ew kar û xebata ku em dıji hukma faşi dıkın, dıbe ku tevi ruxandına wê, heya beri wê ji, dıkare berê xwe bıde ber bı armancên pêş. Ev gırêdayi dereca xebat û rêzbûna me, rêzbûna gel, û her usa ji, gırêdayi hêza me û ya dıjmın e. Te di mecal çêbû, tevgera dıji faşiyê rabû wek pêleke şoreşê û hukmeke geli û dêmoqrati sazbû. Dıbe ku rewş rê dıde, hêzên çep dı hukumeteke dêmoqratik da gıraniyê bı dest dıxının. Lê te di, ew ji çê nebû. Hukumet bı temami cardın ket destê partiyên bûrjûwa û em ne gihıştın pıraniya armancên xwe ku me dı programa dêmoqratik da dani bû. Lê Yekıtiya Hêzên Çep dı her qonaxekê tevgerê da rewş çıye wê baş lê bınêre, bo avakırına yekıtiyeke fıreh wê kar bıke, û her usa ji, dı riya rızgariya cıvaki da xebata xwe bımeşine.

Eger em dıxwazın zêtır rê bıçın û gelên xwe rojki berê bıgıhinın rızgariyê, dıvê dı her qonaxekê da armanca xwe rast daynın, hêzên fıreh bıgıhinın hev û berê wan bıdın dıjmın. Hêzên çep, tenê bı pêkanina yekıtiyê dı nav refên xwe da û bı çêkırına pêvendiyên xurt bı gel ra dıkarın ber bı armancên xwe leztır bıçın.

A. REŞİT (TKSP)

ÖZGÜRLÜK VE DEMOKRASİ

Faşist rejim en başta işçi sınıfına ve Kürt halkının ulusal demokratik hareketine düşman olduğunu gösterdi.

Cunta sendikal hakları ortadan kaldırdı, DISK'i kapattı, kapatmadığı sendikaları ise çalışamaz duruma getirdi. O, işçi sınıfının elini kolunu bağladı. Işçi önderleri zindanları, işkence çarklarını doldururken, işçilerin ulusal gelirden aldıkları pay azaldı ve onların satın alma güçleri yarıdan fazla düştü. Işçiler tam bir yoksulluğa, sefalete itildiler. Işsizlerin sayısı ise altı milyona yükseldi. Öteden beri işverenlerin, burjuva hükümetlerin gönlünü hoş tutan, faşist rejimle bile uzlaşan sarı Türk-Iş yönetimi bile, tabanın zorlamasıyla baskılardan, ciddiye alınmamaktan, sendikal hakları kullanamamaktan ve hükümetin "hakem" değil, taraf olduğundan acı acı dert yanıyor.

12 Eylül 1980'den bu yana geçen süre parababaları, tekeller içinse tam bir düğün bayram dönemi oldu. Eskileri daha da semirirken yeni yeni holdingler, milyarderler mantar gibi türedi. Soygun, talan, rüşvet furyası aldı yürüdü. Yüzmilyarlar kitlelerin gözleri önünde çalınıyor. Evren-Özal ekibi ülkenin herşeyini satılığa çıkardılar.

Işçi sınıfının bu kötü durumdan kurtulması, öncelikle faşist rejimi yıkmaya, onun getirdiği işçi sınıfına düşman yasal düzenlemeleri ortadan kaldırmaya bağlıdır.

Ama yalnız işçiler mi? Tüm ücretliler, köy ve kent emekçileri, aydınlar bu soygun ve zulüm düzeninin kötülüklerini çıplak biçimde görüp yaşıyorlar. Bir avuç tekelciye, vurguncu ve soyguncuya hizmet eden diktatörlük geniş halk yığınlarını sefalete itiyor. O, ülke kaynaklarının önemli bir bölümünü savaş araçlarına yatırıyor, ABD emperyalizminin saldırgan, barış düşmanı politikasının dümen suyunda yürüyor; ülkeyi emperyalist saldırı planlarının bir köprübaşı haline getiriyor.

Kitleler ve aydınlar, zulme ve sömürüye, barış düşmanı, saldırgan ve yayılmacı politikaya karşı serbestçe örgütlenemiyor, seslerini gereği gibi duyuramıyorlar. Polis ve jandarma terörü amansızca işliyor, sıkıyönetim mahkemeleri ağır cezalar biçmeye devam ediyorlar. Cunta süngü gücüyle, korku ve terörle kitlelerin ağzına kilit vurmuştur.

Bu durumu değiştirmek için de öncelikle faşist rejimi yıkmak, halk yığınlarına temel hak ve özgürlükleri tanımak gerekir.

Faşist rejim Kürt halkına acımasızca saldırdı, komando baskınlarını aralıksız biçimde bugüne dek sürdürdü ve Türkiye Kürdistanı'nı bir savaş alanına çevirdi. O, zulme karşı çıkan, ulusal ve demokratik haklar isteyen insanlarımızı "bölücü" veya "çete" olarak niteliyor, Türk halkına düşman gibi göstermeye çalışıyor. Baskı ve sömürü düzeninden kendileri de çektikleri halde, cuntanın kışkırttığı şovenizm dalgasına kapılanlar, onun saldırganlığına alkış tutanlar, böylece, dostu düşmanı şaşırıp faşist diktatörlüğün ekmeğine yağ sürenler de var.

Oysa faşist rejim hem Kürt halkının, hem de Türk halkının düşmanıdır. Kürt halkına yapılan zulümde Türk işçi ve köylülerinin, aydın ve demokratlarının bir yararı yoktur. Her halkın sahip olduğu veya sahip olmaya hakkı bulunduğu hak ve özgürlükler Kürt halkının da hakkıdır.

Faşist rejimin yıkılmasında ve ülkede demokrasi yönünde ileri adımların atılmasında Kürt halkının da büyük çıkarı vardır.

Faşist rejimin yıkılması Türkiye'de ve Türkiye Kürdistanı'nda sömürülen, baskı gören herkesin çıkarınadır. Bu rejimi yıkmak içinse birlik gerekir. Ağır sömürü ve zulüm rejimine son vermek, demokrasi ve halklarımızın nihayi kurtuluşu yolunda ileri adımlar atmak için güçlerimizi birleştirmeliyiz.

Bugün her kim, demokrasinin gereğinden söz ediyor, ama Kürt halkının haklı istemlerine karşı çıkıyorsa, halkımızın yurtsever mücadelesiyle dayanışma gereğini red ediyor ve saldırgan cuntanın yanında yer alıyorsa, o bir demokrat değil, bir şovendir. Onun tutumu demokrasi mücadelesine değil, faşizme, ırkçılığa, militarizme hizmet eder.

Yine her kim, Kürt yurtseveri, ilericisi, devrimcisi olduğunu söylüyor, ama faşizme karşı mücadelede her iki halkın ilerici demokratik güçlerinin birliği için kendine düşeni yapmaktan kaçınıyor veya birliğe karşı çıkıyorsa, o pratikte görevini yapmayan, ulusal tecrit politikası güden ve -niyeti ne olursa olsun- yaptıklarıyla halkın davasına zarar veren, düşmanı memnun eden biridir.

Bizi ezen aynı zulüm rejimidir. Özgür olmak, kurtulmak için elele vermeliyiz. Yalnız kendisine özgürlük isteyen ona ulaşamaz.

ÖZAL'ın politikası alternatif bile değildir !

24 OCAK KARARLARININ BEDELİ

■ IMF'nin dayattığı döviz açığının kapatılmasına ilişkin tedbirler, ekonomik krizi aşmanın bedelinin ilk başta işçiler olmak üzere emekçi yığınlara ödetilmesinin planlandığının göstergeleriydi.

■ Önceleri enflasyonun sebebi olarak "ücretlerin yüksekliği" gösterilirdi. Cunta'nın süngüsü altında ücretler yarıdan fazla düşürüldü. Ama enflasyon vadedilen sınırların altına hiçbir zaman çekilemedi.

■ Faşizm altında uygulanan ekonomi politikasının en önemli sonucu kuşkusuz gelir dağılımında meydana gelen değişikliklerdir. Dünyanın hemen hiçbir ülkesinde böylesine adaletsiz bir gelir dağılımı yoktur. İşte faşist diktatörlüğün hayasızca "ortadirek" diye tanımladığı geniş emekçi yığınlara en büyük armağanı!..

■ Türkiye ekonomisini bunalımdan çıkaracak programların ve tedbirlerin çalışan kitleler içinde tartışılmasıyla, faşizme karşı demokrasi mücadelemiz içiçe bir bütünlük oluşturmaktadır.

KİŞİ BAŞINA DÜŞEN GELİR

Yıllar	Sabit Fiyatlarla	Dolar Cinsinden
1978	4.852	1.191
1979	4.737	1.526
1980	4.588	1.310
1981	4.682	1.280
1982	4.799	1.151
1983	4.856	1.066
1984	5.040	1.013

24 Ocak 1980 "Ekonomik Darbesi", bir bakıma 12 Eylül 1980 siyasi darbesinin habercisiydi. Emperyalizme bağımlı ekonomi politikası Türkiye ekonomisini topyekün bir iflasın eşiğine getirmişti. "Batılı" metropollerin dış pazar çıkarları doğrultusunda, genel yapısında montajcı olarak biçimlenen sanayi, döviz kıtlığı nedeniyle çalışamaz duruma gelmiştir. Pekçok sanayi ürününün üretimi % 80'lere varan oranlarda ithal malı yarı mamül maddelere ve hammaddelere dayanıyordu. Başlıca döviz kaynağını oluşturan geleneksel tarım ürünlerinin ihtiyacında kayda değer bir artış olmadığı gibi dış ticaret hadlerinin devamlı düşmesi dış ticaretteki açığı devamlı artırıyordu. Bir zamanlar hızır gibi imdada yetişen işçi dövizleri de artık son derece yetersiz kalıyordu. Dövize çevrilebilen mevduat kanalıyla kısa süre için sağlanan soluklanma da dış borçların daha kabarmasına sebep olup geri ödemelerin hızla artmasıyla etkisini yitirince Demirel Hükümeti çareyi IMF'nin acı reçetesini 24 Ocak Kararları şeklinde yürürlüğe koymakta bulmuştu. Bu, Türkiye ekonomisinde düpedüz bir darbeydi. Öyle ki, E. Çölaşan'ın "24 Ocak'ın Perde Arkası" adlı kitabında belirttiği gibi o günkü hükümette yer alan bakanların önemli bir bölümü, IMF'nin dayattığı bu kararların açıklamasından bir hayli ürkmüşlerdi.

24 Ocak Kararları'nın espirisi Türkiye ekonomisini dövize muhtaç olmaktan, yani döviz dilenmek için hükümetleri hergün Batı metropollerinin kapısını çalmaktan kurtarmaktı. Ama IMF bunu Türkiye ekonomisi için olumsuz yoldan gerçekleştirmenin peşindeydi. Türkiye ekonomisi madem ki döviz kıtlığı yüzünden iflasın eşiğine gelmişti, o halde dövize olan ihtiyaç azaltılmalıydı. Bunun da yolu, Türkiye'nin ithalatının artışına dur denilmesinden ve ihracatının arttırılmasından geçiyordu. İthalat ihtiyacını azaltmanın yolu ithalata dayanan üretimdeki artışları önlemekti. Bunun için de IMF çareyi iç pazardaki talebin düşürülmesinde görüyordu ve böylece mesele, esasında gelip yığınların alım gücünün azaltılmasına dayanıyordu.

Öte yandan geleneksel tarım ürünlerinin ihtiyacının artırılması yolunda döviz elde edilmesi olası değildi. Çünkü bu ürünlerin hem pazarları sınırlıydı –o zamanki tütün ve fındık stoklarını hatırlayalım– hem bunların üretimini artırmak, tarımda prodüktivite artışı son derece sınırlı olduğundan kolay değildi. Çare sanayi ürünlerinin ihtiyacının artırılmasındaydı. Oysa dünya ticaretindeki gerileme nedeniyle dış pazarlar kurtlar sofrası haline gelmişti. İç pazar talebi doğrultusunda ve tekelci bir şekilde yapılanmış sanayiin düşük kaliteli üretiminin dış pazarda müşteri bulabilmesi için son derece ucuz fiyatlarla piyasaya girilmesi gerekiyordu. Bunun da yolu düşük ücretle işçi çalıştırmaktan geçiyordu.

Özetle, IMF'nin dayattığı, döviz açığının kapatılmasına değin tedbirler –ki ifadelerini 24 Ocak Kararları'nda buluyordu– ekonomik krizi aşmanın bedelinin, ilk başta işçiler olmak üzere emekçi yığınlara ödetilmesinin planlandığının göstergeleriydi.

Ancak 24 Ocak 1980 Ekonomik Darbesi başlangıçta hiç de başarılı olmadı. Çünkü sınırlı ve kısıtlı da olsa demokratik hak ve özgürlükler yürürlükteydi, en önemlisi türlü engellere rağmen işçiler grev yapabiliyorlardı. Bu nedenle iç talebin düşürülmesi için öngörülen ücretlerin kısılması politikasının uygulanması istenildiği ölçüde mümkün olmuyordu. Sözün kısası ekonomik darbenin başarısı siyasi darbeye bağlıydı. Nitekim 24 Ocak'ın hareketli savunucularından, TÜSİAD eski Genel Başkanı Ali Koçman, 24 Ocak Kararları'nın ancak 12 Eylül'den sonra fiilen uygulanabildiğini söyleyerek gerçeğin altını kabaca çizivermişti.

Bu dediklerimizden 12 Eylül darbesinin sırf 24 Ocak Kararları'nı hayata geçirmek için tezgahlandığı anlamı elbette çıkmaz. 12 Eylül'ün ekonomik olduğu kadar sosyal, siyasal ve emperyalizmle ilişkili başka önemli nedenleri olduğunu biliyoruz. Ama, değil 12 Eylül'ün, 24 Ocak 1980'in bir hayli öncesinden itibaren sermaye çevrelerindeki ekonomik model tartışmalarında Güney Kore, Tayvan, Filipinler vb. katı diktatörlük rejimlerinin yürürlükte olduğu ülkelerin pek rağbette olduklarını da biliyoruz.

24 Ocak 1980'in üzerinden beş buçuk yıl, 12 Eylül 1980'in üzerinden beş yıla yakın bir süre geçti. Cunta ekonomiyi tümüyle Özal'a teslim ettiğinde, Özal ekonomisinin 3-4 yıllık bir süre sonunda düze çıkacağını vaad etmişti. O tarihten bu yana, bir buçuk yılı bile bulmayan bir süre hariç, ekonominin dümeni tam yetkiyle Özal'ın ellerinde kaldı. Halen dahi öyle. Ama değil bunalımın aşılması, ekonominin başaşağı gidişinde bir yavaşlama belirtisi bile ufukta gözükmüyor.

Gözükmesi de pek olası değil. Çünkü ekonomik kriz, onun yapısından, emperyalizme bağımlı ekonomik yapılaşmasından kaynaklanıyor ve emperyalizmin ekonomik mihrakları tarafından dayatılan sözde istikrar programları da bu bağımlılığı daha perçinlemeye, Türkiye'yi emperyalizme daha muhtaç hale getirmeye yönelik olduğu için ekonomik bunalım –emperyalist kampın kendi kronik krizinin de etkisiyle– derinleşerek sürüyor.

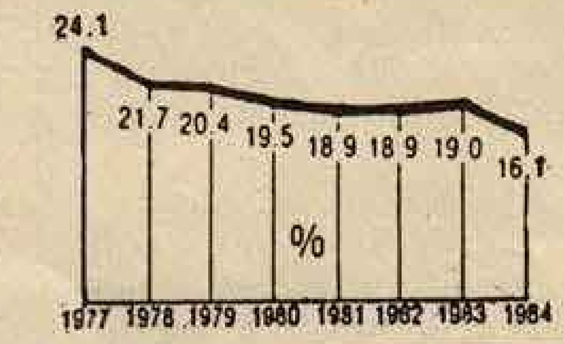
Gazetemizin bu sayfasında 1980'den bu yana Türkiye ekonomisinde neler olup bittiğinin belli başlı göstergelerini tablolar ve grafiklerle kısaca özetlemeye çalıştık. Bunlar ekonominin vardığı noktayı çok net bir şekilde ortaya koyuyorlar.

●Dış Ticaret. 12 Eylül 1980'den bu yana ekonomide en çok dış ticaret, özellikle de ihracat konuşuldu. İran-Irak savaşının yarattığı özgün koşullarda ihracatın bir ölçüde arttığı bir gerçek. Ama dış ticaret açığının kapatılmadığı da bir gerçek. 1983 yılı ihracatı bir önceki yıla göre düştüğü için, 1984 yılı için sözü edilen ihracat artış oranı gerçeği yansıtmamaktadır. Üstelik hayali ihracat nedeniyle, 1984'ün ilk yarısındaki ihracat gerçekte olduğunun çok üzerinde gözükmektedir. Öte yandan, ihracat artışı asıl olarak ithal girdisi yüksek olan mallarda görüldüğü için, ihracat artışı ithalat artışını getirmektedir. Nitekim 1984'te ithalat rekor düzeye çıkarak 10 milyar 700 milyon dolara ulaşmıştır. Böylece 1984'te dış ticaret açığı 3 milyar 600 milyon dolara varmıştır. 24 Ocak 1980'den bu yana dış ticaret açığı hedeflendiği gibi kapatılamamıştır. Hatta 1985 yılı için yapılan en iyimser tahminlere göre bile, bu açığın daha da büyümesi beklenmektedir. Bütün bunlar, "ihracat patlaması" denilen şeyin nasıl bir yutturmaca olduğunu açıkça göstermektedir.

●Enflasyon. Son beş yılda ekonomide en çok konuşulan konulardan birisi de enflasyon oldu. Önceleri enflasyonun sebebi olarak "ücretlerin yüksekliği" gösterilirdi. Cunta'nın süngüsü altında ücretler yarıdan da fazla düşürüldü. Ama enflasyon vadedilen sınırların altına hiçbir zaman çekilemedi. Üstelik Özal'ın ekonomiyi ikinci defa tam yetkiyle devralmasından sonra yeniden azdı. Şimdi Mayıs 1985'in başında yapılan zamlardan sonra enflasyonun tekrar üç haneli rakamlara doğru tırmanması hiç de zayıf bir ihtimal olarak gözükmüyor.

●Kalkınma Temposu. Bu konudaki göstergelerin Türkiye gibi gelişmekte olan ve gelişmesi gereken bir ülke için ne kadar yetersiz oldukları ortada. Yatırımların gayri safi milli hasıla içindeki payı giderek düştüğü (TÜSİAD raporuna göre bu oran 1984 yılı için % 16,1 gibi son derece düşük bir düzeyde gerçekleşmiştir) ve alabildiğine yetersiz kaldığı, yürürlükteki politikalarla yatırımlar için değil yeni kaynaklar yaratmak, mevcutlarını dahi geliştirmek mümkün olmadığı için Türkiye ekonomisi yıllardır yerinde saymaktadır.

GSMH İÇİNDE SABİT SERMAYE YATIRIMLARININ PAYI

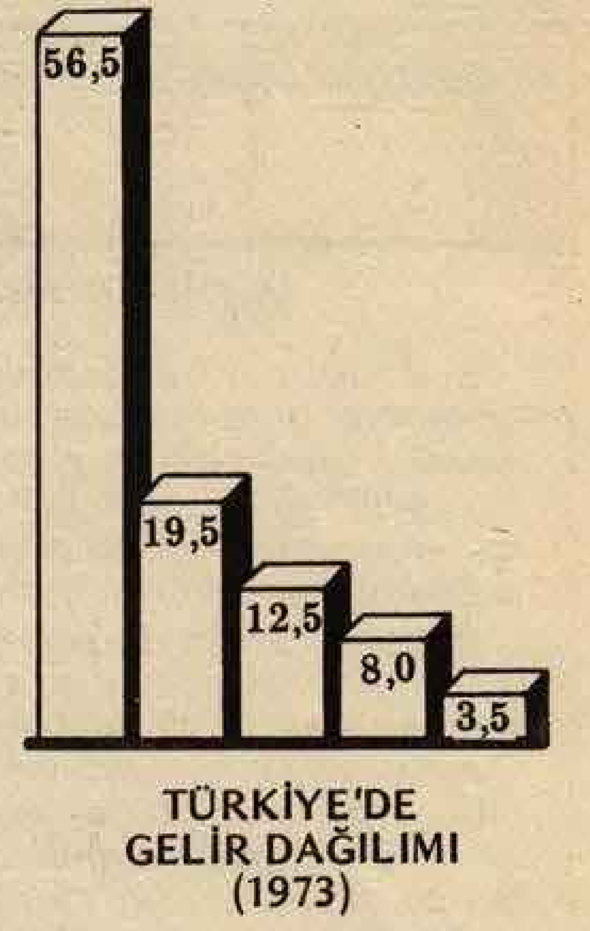

●Dış Borçlanma. Rasyonel kullanıldığında yatırımların önemli bir kaynağını oluşturan dış borçlanma, Türkiye için tam tersine ekonominin en belalı handikaplarından birisi haline gelmiştir. Anapara ve faiz olarak dış borç ödemeleri, dış ödemeler dengesindeki açığı daha büyütürken, ancak yeni borçlanmalarla açığı kapatılması yoluna gidilmektedir. Böylece borç alıp borç ödemek gibi sonu olmayan bir sarmala girilmiştir. Faizi de bunun cabası olmaktadır. Türkiye şu anda 20 milyar dolar civarındaki dış borcuyla bir kısım Latin Amerika ülkelerinin hemen ardından müflisler listesinin başlarında yeralmaktadır.

●Gelir Dağılımı. Faşizm altında uygulanan ekonomi politikasının en önemli sonucu kuşkusuz gelir dağılımında meydana gelen değişikliklerdir. Dünya Bankası Raporu'nda yer aldığı için son günlerde sıkça kullanılan ve Türkiye'deki gelir dağılımındaki adaletsizliğin kanıtı olarak gösterilen gelir dağılımı tablosunun (DPT'nin "Gelir Dağılımı 1973" yayınında verilmektedir) 1973'deki durumu aksettirdiği unutulmamalıdır. O tarihten bu yana geçen süre içinde işçilerin reel ücretleri büyük oranda gerilemiştir. 1963 fiyatlarıyla 1973'te 22.34 TL olan gerçek ücretler 1984'te 12.59'a düşmüş, yani yüzde 43,6 oranında gerilemiştir. Yine, topraksız, az veya orta büyüklükte toprağa sahip köylünün alım gücü de yaklaşık 1/4 oranında düşmüştür. Bu konudaki bir başka gösterge de, toplam gelir içindeki kâr, rant ve faiz gelirleri payının 1970'de % 65 dolayında iken 1984'te % 80'e yükselmiş olmasıdır. Bu durumda 1973'te nüfusun onda birinin el koyduğu % 40,7'lik payın –ki gelir dağılımındaki adaletsizliğin en çarpıcı kanıtı olarak gösteriliyor– çok daha artarak toplam milli gelirin yaklaşık yarısını meydana getirdiğini bilmek için kâhin olmaya gerek yoktur. Bir yanda toplumun ezici çoğunluğunu oluşturan işçiler, diğer emekçiler, çalışanlar, kısacası nüfusun % 90'ı, öbür yanda bu % 90'ı sömürerek gününü gün eden % 10'luk asalak bir azınlık!.. Dünyanın hemen hiçbir ülkesinde böylesine adaletsiz bir gelir dağılımı yoktur. Yine aynı Dünya Bankası Raporu'na göre, işçilerin aşırı sömürüldüğü bir kısım diktatörlüklerde dahi en yüksek gelire sahip % 10'luk nüfusun toplamdan aldıkları pay –örneğin Güney Kore'de % 27,5, Hongkong'da % 31,3, Endenozya'da % 34– Türkiye'deki durumun yanında son derece "masum" oranları ifade etmektedir. İşte faşist diktatörlüğün hayasızca "ortadirek" diye tanımladığı geniş emekçi yığınlara en büyük armağanı!..

Konunun bir başka ilginç yanı da, kaynak yetersizliğinde, kredi pahalılığından veya yokluğundan sızlanan ve bu yüzden yatırım yapamadıklarını ileri süren sermaye çevrelerinin, toplam gelirin yaklaşık yarısına el koyan en üst

Devamı 7. sayfada

TÜRKİYE'DE GELİR DAĞILIMI (1973)

Nüfus Dilimleri	Gelir Yüzdesi
En alt % 20	3,5
İkinci % 20	8,0
Üçüncü % 20	12,5
Dördüncü % 20	19,5
En üst % 20	56,5
En üst % 10	40,7

Kaynak: DPT, Gelir Dağılımı 1973, Ankara 1976

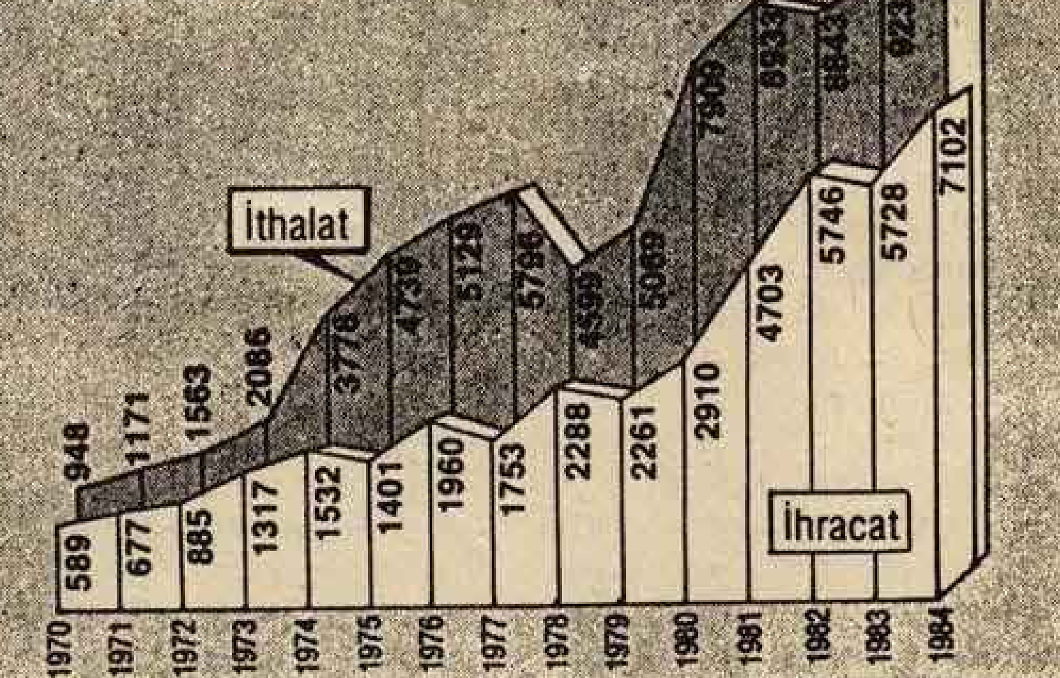
GERÇEK ÜCRETLER SÜREKLİ GERİLİYOR

Yıllar	Ortalama Günlük Parasal Ücret (TL)	Günlük Gerçek Ücret (TL)
1963	17.91	17.91
1977	146.53	27.07
1978	207.93	23.74
1979	294.31	20.54
1980	426.96	15.34
1981	543.84	14.19
1982	691.03	13.59
1983	944.37	13.83
1984	1307.00	12.59

Sadece sigortalı işçilerin gelir durumlarını gösteren SSK verilerine göre, 1984 yılı içerisinde işçi ücretleri ancak yüzde 38,4'lük bir artış gösterdi. Oysa aynı dönemde, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı'na göre enflasyon yüzde 52 düzeyinde gerçekleşti. Bunun sonucunda günlük gerçek ücret, yüzde 8.9 civarında bir gerilemeyle 12.59 TL'ye düştü. 1977 yılı temel alınırsa, günlük gerçek ücretteki düşüş, yüzde 53,5'e ulaştı. 1979-84 arasında ise bu oran yaklaşık yüzde 39 olarak gerçekleşti.

Ortalama ücret üzerinden yapılan hesaplara göre, 1978 yılında bir kilo yağ almak için günde 51 dakika çalışmak yeterli iken, 1984 yılında bu süre 2 saat 56 dakikaya yükselmiştir. 1978 yılında bir kilo et almak için 3 saat 42 dakika yeterliyken, 1984'te 5 saat 43 dakika çalışmak gerekiyordu. Bu durumda, bir işçi koca bir günlük mesaisi sonunda eline geçen ücretle birer kilo yağ ve et bile alamamaktadır (Cumhuriyet, 8 Nisan 1985)

Bu hesaplar net 16 bin olan asgari ücret üzerinden yapıldığında ortaya çok daha korkunç bir tablo çıkıyor. Petrol-İş'in bir araştırmasına göre, asgari ücret üzerinden bir ekmek için 1978'de 17 dakika çalışmak yeterliyken, 1985 Mart'ında 44 dakika çalışmak gerekiyordu. 1 kilo et için 6 saat 35 dakika çalışmak gerekirken, bu süre bugün 2 gün 3 saat 20 dakikaya çıkmış durumda. Bir kilo beyaz peynir için ise 4 saat 24 dakika çalışılırken, 1985 Mart'ında 1 gün 5 saat 53 dakika çalışmak gerekli. (Cumhuriyet, 3 Nisan 1985)

Ali ESENYEL (TKP)

İŞÇİLER NE ISTİYOR?

Son hükümet Türk-Iş zirve toplantısında Turgut Özal bilinen bir nakaratını, ya da şantajını bir kez daha yineledi. "Bu ekonomik politikanın alternatifi 12 Eylül öncesidir" dedi. 12 Eylül öncesinde de, sonrasında da ekonomik politikanın sahibi, her iki dönemde de ekonomik bunalımın sorumlusu kim?

Pek açık ortada ki, uygulanan ekonomik politika ne 12 Eylül öncesinde ne de sonrasında işçi sınıfının sorumluluğuna ortak olabileceği bir politika değildir. Cumhuriyetten bu yana işçiler ekonomide hiç söz sahibi olmadılar. Onlar ekonominin nasıl gelişebileceği ya da nasıl bunalımlardan çıkabileceği konusunda en gerçekçi önerileri ileri sürdüler. Ekonomide korunması gereken ile tasfiye edilmesi gereken unsurları hep açıklıkla belirttiler. Işçi sınıfı eninde sonunda ekonominin en ağır yükten kurtarılarak, temel üretim araçlarının özel mülkiyet konusu olmaktan çıkarılmasıyla gerçek kalkınma yolunun bulunabileceğini ise sürekli açıkladı, bu uğurda savaştı.

Işçi sınıfının bakış açısı aydınlıktır. Bu nedenle de Özal'ın tehditleri işçi sınıfı için, emekçi halk için pek bir anlam taşımıyor. Peki işçi sınıfı 12 Eylül öncesine dönmek istiyor mu? Eğer sorun salt ekonomik politikaya alternatif aramak olsaydı işçi sınıfı bu soruya şöyle yanıt verirdi. Bizim açımızdan 12 Eylül öncesi ile sonrası pek fazla farketmiyor. O dönemde de, bu dönemde de uyguladığınız ekonomik politikalar halk yararına, ülke yararına değildir. Ne 12 Eylül öncesi ne sonrası, şimdi başka bir ekonomik politika gerek.

Ama Özal'ın "12 Eylül öncesine dönülür" korkutmacası salt ekonomik politika ile sınırlı değildir. Onun gerçek amacı işçi sınıfının 12 Eylül öncesinde sahip olduğu, baskı ve terörle yok edilen demokratik, sendikal hak ve özgürlükleri böyle bir şantajla öne sürülmez, dile getirilemez hale sokmaktır. Işçi sınıfı bu şantaja kulak asmaz ve yanıtını açıkça verir. 12 Eylül öncesinde bizim grev hakkımız vardı. 12 Eylül öncesinde Özal'ı bir politikacı olarak değil de, bir parababası olarak koltuğunda oturamaz hale getiren grevlerimiz vardı. Eğer 12 Eylül öncesine dönmekten kasıt buysa, hiç kuşkunuz olmasın biz 12 Eylül öncesine döneceğiz. Döneceğiz, hem haklarımızı eksiksiz alarak, hem de çok daha fazlasına sahip olarak.

Peki ülke bugün hangi noktada? Neden bizi iki de bir "aman 12 Eylül öncesine döneriz" diye korkutuyor bu köprü başını tutmuş harami takımı? Işte somut gerçekler. Enflasyon hızı 12 Eylül öncesinden pek farklı değildir. Dış borçlar ise 12 Eylül öncesinden çok daha fazla. Bütçe açıkları, hayat pahalılığı 12 Eylül öncesi ile kıyaslanamaz. Bütün bu göstergelere bakılınca sizin "12 Eylül öncesine dönmek istemiyoruz" demenize şaşırabilir insanlar. Bir tek kalemde, evet bir tek kalemde "yükselme", "iyileşme" var. Bu bir tek kalem sizin kârlarınızdır. Sizin dolup taşan kasalarınızı bir tarafa bırakalım, ülke çoktan 12 Eylül öncesinin gerilerine düşmüş bulunuyor. Bu düşüş yalnız ekonomiye ilişkin rakamlar açısından böyle değildir. Dış politikada da, bağımlılık zincirlerinin daha sıkılması açısından da çok gerilere düştü ülkemiz. Şimdi emperyalistler "hiç bu kadar iyi olmamıştı, şimdi ne kadar çok yeni bağlantı kurarsak o kadar iyidir" diyorlar.

Ekonomi 12 Eylül'ün gerisinde, dış politikada Osmanlı dönemiyle karşılaştırmalar yapılacak ölçüde bağımlılık ilişkileri gündemde. Ya iç politikada, rejim sorununda? 12 Eylül öncesinde sınırlı, kısıtlı demokrasi size halkın ve ülkenin başına çöreklenmek fırsatını verdi. Şimdi işçi sınıfı, demokrasi güçleri, 12 Eylül öncesine dönmek değil, size bir daha ülkenin başına çökmek fırsatı vermeyecek bir demokrasi istiyorlar.

Ortaya çıkan gerçek şudur. Turgut Özal çetesi ülkeyi 12 Eylül'ün çok gerilerine düşürmüşlerdir. Işçi sınıfı, demokrasi güçleri ise 12 Eylül'ü aşmak istiyor.

Sol Birlik Açıklaması

Geçtiğimiz Aralık ayında kurulan **Sol Birlik** 1 Mayıs 1985'te yayınlamaya başladığı merkezi nitelikte gazeteyle çalışmaları yeni bir aşamaya ulaştırdı.

Sol Birlik Gazetesi'nin ilk sayısı yurt içinde örgütlü militanlar tarafından, emekçi, halklarımızın politik bakımdan bilinçli ve ileri evlatlarına mevcut olanaklarımızın elverdiği ölçüde, mümkün olduğunca geniş dağıtılmaya çalışıldı. Böyle bir ortak yayınla kitlelere birlikte seslenme çabalarımız, sevinçle karşılandı.Sol Birlik içinde yeralan güçler tarafından elbirliğiyle gerçekleştirilen bu olumlu adım, birlik özlemi ve birlikte mücadele kararlılığı içinde olan örgütlü veya örgütsüz pek çok devrimci, ilerici, yurtsever arasında yankı buldu.

Ortak çalışmalarımızın daha ileriye götürülmesini ve **Sol Birlik** hareketinin merkezi ajitasyon ve propagandanın yanısıra hayatın her alanında, özellikle kitle pratiğinde geliştirilmesi ve halklarımızın ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesinde kök salması zorunludur.

1. Sol Birlik içinde yer alan partilerin üye ve yandaşları olmamız **Sol Birlik**'in ortak sorumluluğunu sadece parti merkezleri olarak değil, tek tek bireyler olarak da yükümlenmemizi gerekli kılmaktadır. Artık bağlı bulunduğumuz partilerin üye ve sempatizanları olmanın yanısıra, aynı zamanda **Sol Birlik**'in de mensupları bulunmamızın bize yüklediği ortak sorumluluk bilinci, önümüze yeni yeni görevler koymaktadır.

2. Bu görevlerden birisi, **Sol Birlik** partilerinden herhangi birinin çatısı ve bayrağı altında bulunmamakla birlikte, mücadele azmini yitirmemiş, yozlaşmamış, yılgınlaşıp siyasi düşünce ve inançlarından ödün vermemiş namuslu ilericilere, yurtseverlere karşı tutumumuzda kendisini göstermektedir. Kendi aramızdaki dostluk, kardeşlik ve devrimci dayanışma bağlarımızı geliştirirken, bu gibi unsurlarla da dayanışmamızı güçlendirmeye özen göstermeliyiz. Tek tek partilerin üye ve sempatizanları olarak zaten görevimiz olan bir gereksinme, şimdi birleşmiş güçler topluluğu -**Sol Birlik**- olarak da dikkatle yerine getirilmelidir.

3. Gene aynı kapsamdaki bir başka görevimiz, **Sol Birlik**'in içerik ve kapsamını, görüşlerini, politikalarını dışımızdakilere kavratmaktır. Her partinin üye ve sempatizanları benimsedikleri siyasi çizginin ajitasyonunu ve propagandasını yaparken, partilerimizin en önemli ortak politikası ve ortak çabası olan **Sol Birlik**'in de ajitasyon ve propagandasını yapmayı hiçbir şekilde ihmal etmeyip, vargüçleriyle **Sol Birlik**'in kitlelere mal olması için uğraş göstereceklerdir.

4. Özellikle bölünmüşlük, dağınıklık ve solda uzun yıllar süren kısır çekişmeler nedeniyle birçok insanın örgütsüz kalmış olması sol içinde kristalleşmiş bir siyasi tercih yapılacak denli politikleşmiş durumda bulunması, bizlerce onaylanmamakla birlikte, anlayışla karşılanmalıdır. Bu bölünmüşlüğün giderilmesi ve genel dağınıklığa son vermek üzere toparlanma yolunun açılması doğrultusunda önemli bir adım olan **Sol Birlik**, dışımızdaki namuslu ve mücadeleci insanlara ortak görüşleri çerçevesinde seslenecek bilinçliliği ve olgunluğu gösterecektir.

Ayrıca, geçmişte, başka devrimci-ilerici politik örgütlerin militanı ya da sempatizanı olarak çaba göstermiş, ama yaşadığımız dönemin bir karakteristiği olarak, şimdi yeni politik arayışlar ya da bekleyişler içine girmiş unsurlar arasında, mücadele ruhunu sürdüren, olumsuz davranışlara saplanmamış ve kendi benliğini, özsaygısını korumuş olan, burjuvaziye ya da faşizmin koşullarına teslimiyet bayrağını çekmemiş bulunan iyi niyetli, dürüst arkadaşlara da **Sol Birlik**'in amaçlarını göstermek özel bir önem taşımaktadır. **Sol Birlik,** üye kaydeden bir kuruluş olmadığına göre, yukarıda sözü edilen arkadaşlara yaklaşımımız, onları kendi çevrelerinde ve etkinlik alanlarında **Sol Birlik**'in görüşlerini savunan ve yayan, yerel plandaki mevzi mücadelelerde birlikte çalışacağımız **Sol Birlik** dostları ve yandaşları olarak kazanmayı öngörmelidir.

5. Bütün bunların yanısıra, **Sol Birlik** militanları ve yandaşları, sendikalarda, fabrikalar ve diğer işyerlerinde, öğrenim kurumlarında, yerleşim birimlerinde, yani birlikte varoldukları tüm sosyal mücadele alanlarında, mücadelenin gerektirdiği ortak çabaları gösterme, pratiğin önlerine çıkardığı sorunları birlikte çözmeye çalışma tutum ve davranışı içinde olmalıdırlar.

6. Gene bu mevzi görevler, **Sol Birlik** dışında bulunan ve mücadele etmek isteyen diğer unsurları ve kucaklayabilecek bir demokratik anlayışla ele alınmalıdır.

Sol Birlik mensupları, pratiğin karşımıza koyduğu ortak mücadele sorunlarını evrensel ilkelerin ve genel kuralların ışığında fakat kendi bulundukları yerel koşullar ve somutluklar çerçevesinde, yaratıcı bir anlayışla çözme çabası içinde olmalıdırlar.

Ve hiç kuşku yok ki, bu aşamanın çalışmaları **Sol Birlik** görüşlerini yaygınlaştırdığı kadar, onun kitleler içine yavaş yavaş kök salma sürecini de başlatacaktır. Daha gelişkin ortak çalışmalar ise ancak bu zemin üzerinde yükselebilecektir.

SOL BİRLİK

ANAP KONGRESİ VE "EĞİLİM"LER

En büyük tekellerin, büyük sanayici ve tüccarın temsilcilerinin delege olarak katılıp, doğrudan yönlendirdiği ve denetlediği ANAP kongresi, 13 Nisan 1985'te yapıldı.

Kongrede, geçmişteki MC iktidarlarını oluşturan üç partinin (AP-MSP-MHP) en gerici çizgideki politikasını isteyenlerin önayak oldukları "eğilim"ler ve bu "eğilim"ler arasındaki sürtüşmeler ön plana çıkartıldı. Çıkar çatışmaları temelinde de olsa, "eğilim"ler arası sürtüşmelerin açıkça ortaya çıkması, ANAP'ı kendi içinde zayıflatmaya yol açan bir gelişme olarak görülebilir.

Ne ki, her üç "eğilim" de, (Ilımlılar ya da AP'liler, MSP'liler ve Hareketçiler-MHP'liler) aralarındaki çatışma alanını ANAP'ın izlediği temel politik doğrultuya yaklaştırmamaya özel bir dikkat gösterdiler. Her üçü de, ANAP'ın politik çizgisine tam bir sadakatle bağlı olduklarını, bu temelde birlik yaptıklarını yeniden teyit ettiler. Hiçbir eğilim, ANAP'ın bugünkü politikasına, ortaya çıkan sosyal, ekonomik sonuçlarına değinmediler. Başını alıp giden pahalılığa, önlenemeyen enflasyon artışına bile dil uzatmadılar.

Ama, gerek ANAP'ın kurmayları, gerekse tekelci basın "eğilim"ler arası sürtüşmeleri, gerçek boyutlarını aşacak bir biçimde ele alıp, propaganda ettiler. Bununla, bir yandan en gerici politik imajlara, MHP'li eli kanlı faşist katillere "meşru" ve "yasal" bir konum kazandırmaya çalıştılar. Diğer yandan da kongreyi, ANAP'ın kimin adına iş yaptığını gizlemek, Özal'ı temize çıkartmanın bir platformu olarak değerlendirdiler. Eğilimlerden bazılarına "güçlenmiş" görünümü kazandırarak, "hareketçilerin" geriletildiği iddialarını abartarak bunları ANAP'ın karakterindeki bir "değişme"nin önemli işareti olarak gösterdiler. Örneğin faşistlerin elebaşısı Şadi Pehlivanoğlu, "ılımlılar" olarak adlandırılan grubun önde gelen isimleri arasındadır. "Ilımlılar"ın ANAP'a "egemen" olduğu görünümü, partiyi "hareketçiler"den uzak tutmanın bir göstergesi olarak propaganda edilmektedir. Denilebilir ki kongre, ANAP politikasını dikkatlerden uzaklaştırmak için ustaca kullanıldı.

ANAP Kongresi ve sonuçları, Özal etrafında pembe bir tablo çizilmesi için fırsatlar yarattı. Kongre, sözümona "hareketçiler"in "tasfiye" edildiği görünümünü yaratarak devletin kilit yerlerine doldurulan yeminli MHP'lileri hedef alan eleştirileri ve tepkileri geriletmeye hizmet etti.

Ancak sonuç olarak ANAP Kongresi bugünkü faşist rejime yaslanan güçlerin yüreklerine su serpen bir kongre olmadı. Ekonomik bunalımda küçük de olsa bir rahatlamanın yakın bir gelecek için mümkün olmadığı ve ANAP'ın izlediği politikada herhangi bir değişikliğe gitmeye niyetli olmadığı açıkça ortaya çıktı. Ayrıca parti içindeki "eğilimler"in çatışmaları onun güçsüzlüğünün ve rejimin giderek zayıflamasının da bir yansımasıydı. Nitekim egemen gerici güçlerin ANAP kongresinin hemen ardından rejimi kurtaracak yeni manevralar için "alternatif" arayışları içersine girdikleri görülmektedir.

Kongre, faşizmin yığınları sindirme ve yanıltmak için sadece kaba kuvvetle yetinmediğini göstermiştir. Diktatörlüğün, bununla birlikte yeni, ince ve karmaşık yöntemleri kullanma niyetlerine de çarpıcı bir örnek olmuştur.

SODEP Küçük Kurultayı'nın gösterdikleri

SODEP Küçük Kurultayı, 12 Nisan 1985'te toplandı. Toplantı sonrasında üzerinde birleşilen görüşler "Küçük Kurultay Bildirgesi" ve "Öncelikler Programı" adlarıyla kamuoyuna duyuruldu.

"Küçük Kurultay Bildirgesi" nde, başta anayasa olmak üzere anti demokratik öteki yasaların değiştirilmesi gereği üzerinde durulmakta; maddi ve manevi işkenceye karşı çıkılmakta; düşünce ve özgürlüğü sınırlayan engellerin kaldırılması istenmekte; kapsamlı genel affın zorunluluk olduğu belirtilmektedir. Ayrıca tüm partilerin katılacağı bir seçimle oluşacak yeni parlamentonun sorunların çözümünde **önkoşul** olduğu söylenmektedir.

"Öncelikler Programı"nda ise, temel hak ve özgürlüklerin çiğnendiği; demokrasinin tüm kural ve kurullarıyla işletilmediği; ve şimdiye kadar yürütülen muhalefet biçiminin, izlenen eylem çizgisinin gereksinimlere yanıt veremediği vurgulanmıştır.

Ana özellikleri kısaca özetlenen SODEP Küçük Kurultayı neyi göstermektedir? Ortaya çıkan sonuçlar hangi anlamlara gelmektedir?

Hemen belirtmek gerekir ki, Küçük Kurultay'da yığınların aktif savaşımına dayanmayı çıkış noktası yapan anlayış delegelerin çoğunluğunca benimsenmiştir. Küçük Kurultay'da delegeler pasif bir tutum izleyerek ve rejimle uzlaşarak demokrasinin kazanılacağını dile getiren konuşmalar yapmışlardır. Bu saptama, Balıkesir Il Başkanı'nın konuşmasında şöyle dile getirilmiştir: "Kamuoyu bizden uysal bir güvercin olmayı değil, ülkemize gerçekten demokrasiyi ve barışı getirip koruyacak bir barış kartalı olmamızı bekliyor..."

Delegelerin büyük çoğunluğunun da iradesini ortaya koyan bu eğilim "anayasayı değiştirmek şart değildir" diyerek ve cuntayla fazla kapışmaya girmeden sorunları çözebileceğini sanan anlayışı gerilemek zorunda bırakmıştır. Ilk atağın anayasa değişikliğinden güvenlik soruşturmalarına değin bir sıra konuyu ağırlık olarak esas alması, geçmişteki yetersiz eylem çizgisini değiştiren yeni bir eylem çizgisinin benimsenmesi söylenilene somut bir yanıt olmaktadır.

SODEP Küçük Kurultayı'nda konuşan delegeler iki önemli konuda seslerini birleştirmişlerdir: Birincisi, emekçi halk açısından artık bıçağın kemiğe dayandığı saptanmıştır. Ikincisi ise, sola karşı düşmanlığın kurumsallaşmış olduğudur.

Bizlerin de öteden beri söylediğimiz, cuntaya karşı uzlaşmaz bir konumda yer alarak savaşım yürütülmesi gereğinin, giderek benimsenmeye başlamış olması önemli bir gelişmeyi göstermektedir. Kuşkusuz bu, yığınların artan hoşnutsuzluğunun, tepkisinin SODEP'i onun taban örgütlerini etkilemesinin bir sonucudur.

SODEP'in demokrasi mücadelesi içindeki bundan sonraki konumu, onun yığınların aktif desteğine dayanmasına ve dışındaki anti faşist sol güçlerle güçbirliği ve bağlaşma politikasına sırt çevirmesine bağlı olacaktır. Küçük kurultayın benimsediği eylem çizgisinin güçlenmesi, antifaşist eylem birliğinin koşullarını daha da olgunlaştıracaktır. Yığınların tepkisinin yansıma bulduğu bu alan, değerlendirilmesi ve üzerinde özenle durulması gerekli bir eylem alanıdır. Bu alan sosyal olayları yönlendirme yeteneğini kazanmada önemli olanaklar yaratacaktır.

KÖRDÜĞÜM

Teslim TÖRE
Türkiye Komünist Emek Partisi Genel Sekreteri

TÜRKİYE'de dışa bağımlı kapitalizm, işbirlikçilik temelinde tekelcilik düzeyinesulaştı. Tarım kesiminde ise kapitalizm; tarım sektörünün kendi dinamizmi ve gelişme yasalarına göre değil, yatay ve dikey bütünleşme ile tekelciliğin egemenliğin altında ve tarımda tekelciliğin egemenliği bu yöntemle kuruldu.

İşbirlikçi tekelcilik varmış olduğu bir momentte, dışa açılma zorunluluğu ve "serbet piyasa" denilen amansız rekabet koşulu ile yüzyüze geldi. Gelinmiş olan bu düzeyin bir ürünü olarak "24 Ocak Kararları" diye bilinen ekonomik politikanın uygulanmaya konulabilmesi için "otoriter" bir devlet yapısına şiddetle ihtiyaç duyuldu. Hızla yükselmekte olan toplumsal muhalefet ve burjuva siyasi arenasındaki çıkışsızlık koşullarında, bu kararlar sıradan bir sivil hükümetle hayata geçirelemezdi. Bütün bu nedenlerle, uzun bir hazırlığın ürünü olan 12 Eylül askeri faşist diktatörlüğü işbaşına geldi.

Faşist cunta; ilk planda, devrimci mücadelenin örgütlü yapısını (uzun süre bir daha toparlanmayacak şekilde) tümden dağıtmayı; sendika ve diğer kitle örgütlerini kapatarak ya da işlevsiz kılarak örgütlü kitle gücünü ortadan kaldırmayı; Kürt ulusal sorununu ağır şovenist baskılar altında ezerek sindirmeyi; burjuva muhalefeti susturmayı ve bir bütün olarak toplumsal başkaldırışı bastırmayı hedefledi.

Çizdiği faşist anayasayla Konsey'in egemenliğini garantiledikten sonra, eski burjuva parti ve liderlerini siyasi arenadan silerek, yeni partiler ve liderler yaratarak, istemi doğrultusunda işleyen göstermelik bir parlamento ve göstermelik bir hükümetle bu "boşluğu doldurma"yı planladı.

Ülkeyi; ABD emperyalizminin başını çektiği soğuk savaşın bölgemizdeki odağı ve saldırgan NATO paktının önemli bir mevzisi haline getirerek, Ortadoğu'da jandarmalık görevlerini yerine getirmeyi ve bu arada dış pazarlar elde etmeyi önüne koydu.

Ancak, kısa sürede bu planları birer birer bozulmaya başladı.

Devrimci mücadelenin örgütlü yapısını dağıtamadı. Belli bir durgunluk ve dağınıklık evresi yerini güçlü bir birlik eğilimine bıraktı. 6 Sol Partinin oluşturduğu SOL BİRLİK, bu eğilimin somut bir ifadesi ve önemli bir adımı oldu. Kitle mücadelesi belli bir depresyondan ve sessizlikten sonra yeniden canlandı. Bu canlanma burjuva muhalefeti de hareketlendirdi. Burjuva muhalefet çevrelerinde, bu anayasa ile "demokrasiye geçilemeyeceği" tartışmaları ağırlık kazandı. Cunta desteklediği partiyi iktidara getiremedi. ANAP hükümetiyle anlaşmışsa da kısa sürede ANAP hükümeti de iyice pörsüdü. Yaratmaya çalıştığı yeni burjuva liderler halklarımız tarafından benimsenmedi. Ekonomik bunalım derinleşti. Dışarıya açılmak için felç ettiği iç pazar bütünlüklü bir çöküşe gitti. İthal ekonomisi, ülkedeki bütün üreticilerin ve özellikle tarım sektörünün yıkımını derinleştirdi.

Bölgede devam eden sıcak savaşlar, (İran-Irak savaşı), İsrail-Lübnan savaşında, Lübnan halkının ABD ve İsrail'e unutamayacakları bir ders vermesi, F-16 projeleri ve "çevik kuvvetler" vb. karşısında bölgedeki Sovyet tekniğinin caydırıcı gücü vb. gibi gelişmeler, faşist cuntanın bölgede askeri güce dayanarak etkinlik kurma planlarını da suya düşürdü. Yapılmış olan askeri yatırımlar, bir günah torbası olarak faşist cuntanın boynuna geçme, ya da kendisi için bir intihar malzemeleri olma durumunda. Bölgede yükselttiği soğuk savaş tellallığı hemen hemen bütün komşu ülkelerin nefretini kazandı. Ve cunta bütün komşularına karşı düşman bir konuma düştü.

Tek cümleyle, cuntanın bütün kısa ve uzun vadeli planları bir KÖRDÜĞÜM olup cuntanın boynuna geçti.

Faşizmin oluşturmuş olduğu bu kördüğümü, ne reformların ne de herhangi bir burjuva yönetimin çözmesi mümkün değildir. Bu düğüm ancak, koparılıp atılarak çözülür. Ve bu düğümü kesip atacak tek araç ise bir toplumsal devrimdir.

Ancak, burada Nasıl? sorusunun doğru yanıtlanması büyük önem taşır.

Komünist ve devrimci demokrasi güçlerinin örgütlü bir alternatif haline gelemediği ülkelerde gündeme gelen bir devrimin nasıl sonuçlanacağını komşumuz İran'da bütün somutluğuyla gördük. Bu, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı komünist ve devrimci demokrasi güçleri için zengin ve önemli bir tarihi deney kaynağı olmalıdır.

Devrimin, halkın iradesini yansıtan bir iktidarla sonuçlanmasının temel gereği olan, birleşik, örgütlü bir iktidar alternatifi yapısının oluşturulmasına gereken katkıda bulunmaktan sürekli geri duran örgüt ve Partilerin, sadece "devrim" sözcüğünü sakız gibi çiğnemekle ne kadar boş birşeyle uğraştıklarını İran deneyiminde öğrenmeliyiz.

Bugün, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı işçi sınıfı, tüm emekçileri ve bütün ileri devrimci güçler; devrimcilik adına oluşturulmuş ya da oluşturulmaya çalışılan birliklere karşı çıkanların; büyük bir sorumluluk olan SOL BİRLİK'i "ihanet birliği", "engel", "dağıtılması gereken birlik" şeklinde niteleyenlerin kimlere hizmet ettiklerini iyi gözlemlemelidirler.

Kitlelerin devrimci bir iktidar alternatifini yaratmadan, tatlı "devrim şarkıları" söylemenin "karanlığa kurşun sıkmak"tan başka bir anlama gelmediği açıktır. Somut durumumuzda ise, ne türkiye'de ne de T.Kürdistanı'nda bir tek örgütün tek başına bir alternatif durumunda olmadığı bilinen bir gerçekliktir. Bu durumda devrimciliğin temel kıstası, Türkiye ve T.Kürdistanı devrimci demokrasi güçlerinin birliğinin sağlanması ve halklarımızın devrimci iktidar alternatifinin yaratılması için gösterilen çabadır.

Bu anlamda, 6 Partinin oluşturmuş olduğu SOL BİRLİK'in bu sorumluluk ve çabanın bir ürünü olduğu, önemli somut ve ileri bir adım olarak görülerek daha da geliştirilip genişletilmesi gerektiği, bütün ilerici dürüst devrimci güçlerin ortak bir davası olmalıdır.

Bizler; varolan birlikleri güçlendirip geliştirmek gibi somut bir görev ve somut bir olgu ortayerdevken; bu birlikleri "yıkıp" "yeni" ve "daha geniş" birlik vaadlerinin kendilerini aldatmaktan başka hiç bir iş görmediklerini, deneyimlerimizle de gördük, yaşadık...

Güvenilir bir önderlik yaratmak

Kemal Daysal
DİSK Yürütme Kurulu üyesi

Bugün ülkemizde işçi sınıfımız, sol güçler, geniş bir yelpazeye yayılan demokrasi güçleri faşizmi yıkmak, bağımsız demokratik bir düzen kurmak asgari hedefinde birleşiyorlar. Ayrıca burjuva muhalefet çevreleri şu veya bu eksikliğine, cılızlığına hatta iç "uzlaşmalar"la ve toplumsal yapının evrimi sonucu "demokrasiye" geçilebileceği savlarını ileriye sürseler bile faşizme karşı hoşnutsuzluklarını, tepkilerini dile getiriyorlar. Faşizme, onun sivil ayağı olan Özal hükümetine ve sözde parlamentoya güven sarsılıyor. Faşizmin toplumsal tabanı ve desteği hergün biraz daha daralıyor.

Sol güçlerin bugün halkımızın önüne koyduğu yakın program faşizmi yıkmakla birlikte onunla sınırlı kalmıyor. Ülkenin ekonomik, demokratik, sosyal-politik çok yönlü gelişmesinin yolunu açacak demokratik bir iktidarı hedefliyor.

Kuşku yoktur ki bu hedefe ulaşma, sol güçlerin birliğini ve onunla bağlı olarak geniş emekçi yığınlarının desteğini ve aktif savaşımını gerektiriyor. Işçi sınıfı ve onun önderliğinde emekçi kitlelerin, demokrasiden yana güçlerin aktif savaşımı olmadan, yığınlar böylesi bir savaşa çekilmeden, anti faşist savaşımda kalıcı bir utkudan söz edilemez. Işte sol güçler açısından günümüzün görevi, toplumsal dönüşüm için yaşamsal olan yığınları aktif savaşa atılmasını örgütlemek, en azından bunun ön koşullarını yaratmak olmalıdır.

Hep biliyoruz. Yığınlar örgütlü savaşıma kalkışacaklarında birçok şeyle birlikte iki noktaya özellikle büyük önem verirler.

Birincisi, kendini savaşa çağıran güce, politik önderliğe duyacakları güvendir. Yığınlara güven verememiş, onların gözünde, toplumsal yönetime ciddi bir alternatif olarak görülemeyen hiçbir politik önderlik yığınları örgütlü aktif savaşıma çekemez. Bunu yapamadığı gibi, yığınların kendiliğinden gelme muhalefetini, tepkilerini ve başkaldırışını bile doğru biçimde yönlendiremez kanalize edemez.

Ikincisi, yığınlar ne için ve hangi talepler uğrunda savaşacaklarını açık ve somut bir biçimde bilmek isterler.

Işte güvenilir bir öncü, koşulların somut tahlilinden çıkmış titiz bir program yığınların savaşımının temel iki koşuludur.

Bu açıdan bakıldığında, 6 partinin oluşturduğu Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Sol Birlik'ini emekçi kitlelerin ve özellikle işçi sınıfımızın uzun yıllardır özlemini çektikleri solun birliği yönünde atılmış ciddi bir adım olarak görüyoruz ve selamlıyoruz. Sınıf bilinçli her işçi bu tarihsel adımı sevinçle karşılıyor. Şimdi görev, Sol Birlik'in diğer sol güçleri de kapsaması yolunda çalışmak ve faşizmi alaşağı edecek savaşım cephesinin oluşturulması için çabaların artırılmasıdır.

Işçi sınıfımız böylesi bir cephenin motor gücü olacak ve kararlı direnişlere atılacak potansiyele sahiptir. Yeter ki biz bu potansiyel gücün somut eylem ve işe dönüşmesi için doğru bir önderlik sanatını gösterebilelim.

Işçi sınıfımız ve halklarımız faşizmin kanlı yüzünü yeterince tanıdı. Yeterince acı çekti.

Işçi sınıfımız ve yığınlar, gaspedilen sendikal demokratik ve politik hakların yeniden elde edilmesi, iş ve yaşam koşullarının düzeltilmesi, temel insan haklarına saygı, toplumu derinden sarsan, açlık, yoksulluk, fuhuş, vurgun, ahlaksal çöküş ve çürümenin önüne geçilmesi, kısaca tüm bunların baş sorumlusu olan faşizmden kurtulmak için savaşmaktan başka çıkar yol olmadığını kendi öz deneyleriyle kavrama yolundadırlar.

Işçi sınıfımızın, savaşım gelenekleri ve edindiği deneyler de küçümsenmeyecek düzeydedir. Sadece son onbeş yıla baktığımızda, 15-16 Haziran eylemi, DGM direnişi 1 Mayıslar faşizme ihtar eylemleri ve yaygın kitlesel grevler yüzbinlerce işçi ve emekçiyi seferber etmişti. DISK'in önderliğinde yapılan eylemler, kuşkusuz sendikal, demokratik bir özde olmakla birlikte politik içeriği de içinde taşıyordu.

Işçi sınıfımızdan, geçmişte yüz akıyla çıktığı bu eylemleri de aşacak genişlikte ve kitlesellikte "örgütlü" çıkışlar her zaman beklemeliyiz. Ve ona güvenmeliyiz. Işçi sınıfımızı yeterince tanımayanlar, bu tespitimizi rüya veya hayal olarak görebilirler. Ama bizler, Sol Birlik içinde yer alanlar, bir yandan solun birliğini genişletme ve örgütsel düzeyini geliştirme çabalarımızı sürdürürken diğer yandan bu dehşetli güzel "rüyayı" sürekli görmeliyiz.

Diktatörlükten kurtulmanın yolu

Gültekin GAZİOĞLU
TÖB-DER Genel Başkanı

"Sol Birlik" bugün içinde bulunduğumuz demokrasi mücadelemiz bakımından atılmış önemli bir adım, "Sol Birlik Gazetesi" ise atılmış bu önemli siyasal adımın kalıcı ve kurumlaşma perspektifi olan bir adım olduğunun kanıtı olmuştur.

Demokrasi güçlerinin birliğine 12 Eylül faşist darbesinden önceki dönemde de büyük bir ihtiyaç vardı. Muhtelif gayretler olmasına karşılık o zaman bir sonuç alınamamıştı. Faşist generallerin iktidarı gaspedip demokrasiye son verme amaçlarını gerçekleştirmelerinde bence demokrasi güçlerinin bir birlik oluşturamamış olmalarının küçümsenmeyecek bir payı olmuştur. Çünkü, gerçekte faşizmi mukadder olmaktan çıkaracak güçler ülkemizde objektif olarak mevcutken ve faşizm somut bir tehlike iken demokrasi güçleri toparlanamamışlardı. Halk olarak bunun ödediğimiz ağır bedeli herkesçe bilinmektedir.

"Sol Birliğin" kurulmasıyla birlikte demokrasi güçlerinin belli bir toparlanma sürecine girdiklerini, veya en azından böyle bir süreci başlatmanın başlangıç momentine geldiklerini söylemek mümkündür sanıyorum. Bizatihi kendisi farklı eğilimlerden öğretmenlerin birliği olan ve tek tek bütün üyeleri birlikçi eğilim taşıyan TÖB-DER camiasında "Sol Birliğin" kuruluşu memnuniyetle karşılandı. Demokrasi güçlerinin birliği özlemini ve arzusunu örgütü TÖB-DER aracılığıyla somuta dökmüş ve 12 Eylül öncesinde tutarlı ve kalıcı bir birliğin oluşturulması için elinden gelen çabayı göstermiş bulunan eğitim emekçilerinin "Sol Birlik"in gelişip güçlenmesinde ve kitlelere malolmasında da aynı özveriyi göstereceğinden hiç kimsenin kuşkusu olmamalı.

Bu noktada altını önemle çizmekte yarar gördüğüm husus "Sol Birlik"in kurulmasıyla atılan adımın öneminin, bundan sonra atılacak veya atılması gerekli adımlara başlangıç teşkil etmesinden kaynaklandığıdır, yoksa kendi kuruluşunun yeterli olması değil. Nitekim "Sol Birlik" diğer demokrasi güçlerini birlikte mücadeleye çağırmakla bu noktanın altını bizzat kendisi çizmektedir ki, bu daha da önemlidir. Gerçekten de Sol Birlik'in mücadelesi içinde yer alması gereken ve buna istekli daha pek çok demokratik güç ve örgüt bulunmaktadır. Bunların birliğe kazanılmasında "Sol Birlik" partilerinin esnek, ısrarlı bir tutum ve somut politika izlemelerinin kolaylaştırıcı bir rolü olacaktır.

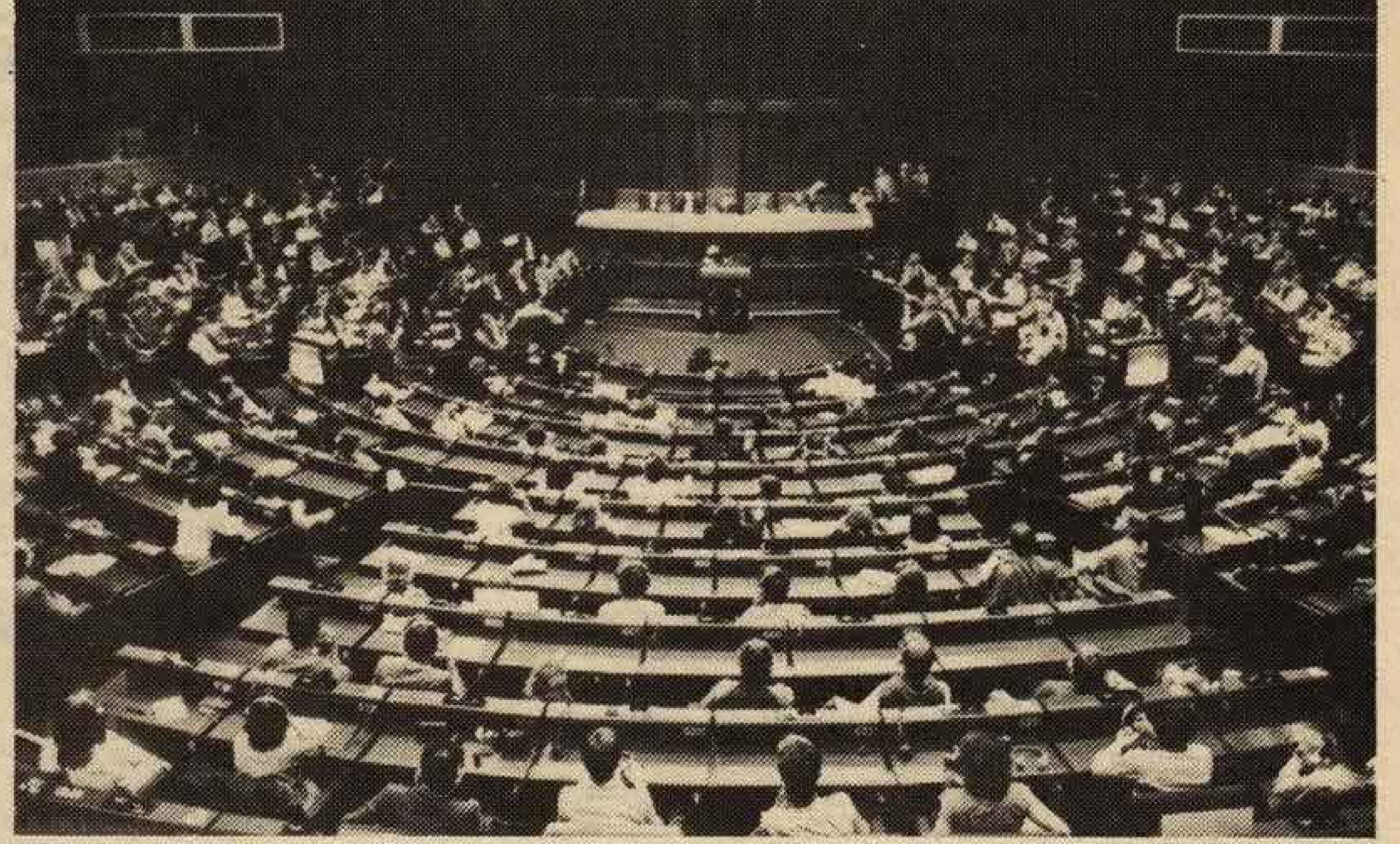
Atılan bu ilk ve kayda değer adım demokrasi güçlerini mümkün olan genişlikte toparlayıp ülkemizdeki faşist ve demokrasi güçlerinin gücüne eşit bir ağırlığa ulaştırabilir ve en önemlisi çalışmalarının ağırlığını mücadelemizin asıl alanında ve sınıfsal temelleri üstünde ayağa kaldırabilirse, işte ancak bu takdirde "Sol Birlik" emekçi halk kitlelerinin kurtuluş umudu olmaya hak kazanacaktır.

Bunun bir çırpıda gerçekleşebileceğini elbette söylemek istemiyorum. Sınıf mücadelemizin Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki ağır koşullarını ve demokrasi güçlerinin "iğneyle kuyu kazarcasına" verdikleri savaşı hepimiz biliyoruz. Faşist Evren-Özal rejimi en küçük bir demokratik kıpırdanışı kanla boğmaya, rejime karşı muhalefeti hayatın bütün alanlarında ezip susturmaya kesin kararlıdır. Dolayısıyla, "Sol Birlik" için gelişip güçlenmenin başlıca şartlarından biri, kararlı, inatçı, sabırlı ve savaşkan olmasıdır. Ancak böylece ve halk kitleleri içinde kök salabildiği zaman Türkiye'de siyasal güçler dengesinin faşizm aleyhine değişmesinin ve halkımızın bu ceberrut diktatörlükten kurtulmasının yolu açılabilir, "Sol Birlik" bununöncüsü olabilir.

Bunu başaracağımıza dair eksiksiz bir inancım var.

Muhafazakâr ve liberallerin cuntaya destek çabaları sonucu

AVRUPA KONSEYİ'NDE "ÇİFTE STANDART" YİNE AĞIR BASTI!

Avrupa Konseyi Parlamenter Assamblesi 22-26 Nisan tarihleri arasında Strasbourg kentinde yaptığı toplantıda Türkiye sorununu bir kez daha görüştü. Türkiye'deki durumun demokrasi ile ve Avrupa Konseyi ilkeleri ile bağdaşmadığı biline biline, yine ne şiş yansın ne kebap politikası izlendi; Türk delegelerin yetki belgeleri, küçük bir farkla da olsa kabul edildi ve Konsey'in Türkiye'den beklentilerine ilişkin yeni bir karar alındı.

Türkiye'de son bir yıllık duruma ilişkin olarak Hukuk Komisyonu adına Hollandalı Stoffelen (Sosyalist gruptan) ve Politik Komisyon adına Avusturyalı Steiner (Hristiyan Demokrat gruptan) birer rapor sunmuşlardı. Bu raporlar, Türkiye'deki gerçek durumu yansıtmaktan uzaktı. Hukuk Komisyonu ve Politik Komisyon adına Türkiye'ye giden heyetler kukla hükümet ve parlamentonun sözcüleriyle, izinli burjuva partilerinin yöneticileriyle, burjuva basını mensuplarıyla görüşmüş ve esas olarak onların görüş ve önerilerine yer vermişlerdi. Her iki raporda da, "demokrasi yönünde atılan adımların devam ettiği" belirtiliyor ve Avrupa Konseyi'nin Türkiye'yi dıştalamayarak bu sürece katkıda bulunmaya devam etmesi öneriliyordu.

Aslında komisyon raporları, Türkiye'deki gerçek durumu örtbas etmekte idiler. Avrupa Konseyi, bir kısım üye parlamenterlerin sert biçimde eleştirdiği gibi, çifte standart uygulamakta idi. NATO'nun çıkarları için faşist rejimin yaptıklarına, göz yumuluyordu.

23 Nisan günü saat 10'dan 19'a kadar Türkiye'nin durumu tartışıldı. Muhafazakar ve Hristiyan Demokrat gruplar, demokrasiye, insan haklarına hiç de aldırış etmeksizin faşist cuntayı kayarlı biçimde savundular. Bunlar açıkça, "solcuların amacı Türkiye'yi NATO'dan, Avrupa'dan koparmaktır" diyorlardı. Bunlar, politik tutukluların ve Kürt halkının durumuna ilişkin olarak da aynen Türk hükümetinin sözcüleri gibi konuşmakta idiler. Liberal grubun tutumu da bu kez onlardan pek farklı olmadı. Onlar, "Türkiye parlamentoda kalıp denetlenmelidir. Biz Türkiye'yi hem eleştirmeli, hem de dayanışma göstermeliyiz" diyorlardı. Ne var ki bu dayanışma halka ve demokrasi güçlerine değil, faşist rejime gösteriliyordu.

Komünist grup, Türkiye'deki durumun demokrasi ile ve Avrupa Konseyi ilkeleri ile bağdaşmadığını söyleyerek Türk delegasyonunun kabul edilmemesi gerektiğini savundu. Gerekçe olarak da, işkenceler, idamlar, Kürt halkının durumu, sendikalar ve basın üzerindeki baskılar gösterildi.

Sosyalist grubun tutumu da böyle oldu. Stoffelen'in olumsuz raporuna rağmen (çünkü tutucular da bu raporu sık sık örnek verdiler) Sosyalist grup bir tüm olarak Türk delegasyonunun yetki belgelerinin kabulüne karşı çıktı.

Komünist grup adına söz alan Italyan Carvietti, Sosyalist gruptan söz alan Danimarkalı Buts, Ingiliz P. Hardy, Norveçli Liv Aasen ve Avusturyalı H. Hesele ve diğer birçok delege Türkiye'deki diktatörlük rejimini sert biçimde eleştirdiler ve Avrupa Konseyi'nin çatısı altında ona yer olmadığını söylediler. Liv Aasen ile H. Hesele, Kürt halkının durumu üzerinde de geniş biçimde durdular; Türkiye'nin 12 milyonluk Kürt halkının varlığını bile inkâr ettiğini, Kürt çocuklarının adlarını zorla değiştirdiğini ve Kürt halkının bir azınlık olmadığını dile getirdiler.

Sonuçta Komünist ve Sosyalist gruplar Türk delegasyonuna olumsuz oy verdi. Ancak 46 red oyuna karşılık 59 oyla Türk delegasyonu Konsey'e kabul edildi. Bunun 12 oyu Türk grubundu. Böylece Türkiye, aslında bir oy farkla kabul edilmiş oldu.

Konsey Türkiye'deki durumu izleyecek

Avrupa Konseyi'nde Türkiye ile ilgili tartışmalarda ve alınan kararda iki zıt eğilim ortaya çıktı. Muhafazakarlar ve Liberaller Konsey'in ilkelerini açıkça bir yana koydular ve böylece bu çevrelerin insan hak ve özgürlükleri konusundaki sözlerinin tam bir ikiyüzlülük olduğu bir kez daha açıkça görüldü. Bu kesimler, tüm çabalarına rağmen, Türkiye'deki durumu tümüyle de gizleyemediler.

"Hak ve özgürlüklerin kısıtlandığı", sıkıyönetim nedeniyle "erkin bölündüğü", "radyo ve televizyonun ciddi kısıtlamalarla karşı karşıya olduğu", "üniversitelerde öğrenim özgürlüğünün engellendiği", "savunma haklarının kısıtlandığı", "idam cezalarının infaz edildiği" vb. uygulamalar kararda belirtildi ve bu konuda Türkiye'den beklenenler karara bağlandı. Önümüzdeki döneme ilişkin olarak da Hukuk ve Politik Komisyonlar Türkiye'de inceleme yapıp rapor sunacaklar.

Ne şiş yansın ne kebap politikası bu kararlara da yansıdı. Örneğin bir affın gereğinden söz edilirken, "şiddet eylemlerinden mahkum edilmemiş, ya da böylesine eylemlerle suçlanmamış olanlar" sınırlamasının yapılması da ihmal edilmedi. Kürt halkının durumu ve hakları ise karara hiç yansıtılmadı.

Türkiye'nin Dönem Başkanlığı yine reddedildi

Konsey'in geçen yılki toplantısında Türkiye, Bakanlar Komitesi dönem başkanlığı sırasının kendisinde olduğunu ileri sürerek başkanlığa talip olmuş, ancak bu isteği reddedilmişti. Bunun üzerine Türkiye, protesto için Dışişleri Bakanı'nı komiteden çekmiş ve kendisini büyükelçilik düzeyinde temsil ettirmişti. Son toplantıda Türkiye yeniden Konsey Bakanlar Komitesi Başkanlığını istedi ve bu istek yeniden geri çevrildi. Buna, Türkiye'de insan haklarının çiğnendiğinin gerekçe gösterilerek özellikle Fransa ve Kuzey ülkeleri tarafından karşı çıkıldığı belirtiliyor.

Daha önce Özal, dönem başkanlığı kendilerine verilmezse Konsey'den çekilecekleri tehdidini savurmuştu. Ancak bu kez de komiteden büyükelçilerini çektiler.

SOL BİRLİK Strasbourg'a heyet gönderdi

Türkiye ve Türkiye Kürdistanı SOL BIRLIK'i, Konsey'in son toplantısı nedeniyle Strasbourg'a, aralarında TSIP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, DISK Maden-Iş Genel Başkanı Mehmet Karaca ve Avukat Ziya Acar'ın da bulunduğu bir heyet gönderdi. Heyet, Türkiye'deki duruma ilişkin olarak hazırladığı bir raporu Ingilizce olarak Konsey Başkanlığı'na ve çeşitli ülkelerin delegasyonlarına sundu, görüşmeler yaptı. Raporda ve bu görüşmeler sırasında, diktatörlük rejiminin demokrasi ve İnsan haklarıyla bağdaşmayan uygulamaları, politik tutukluların durumu, işçilere yapılan baskılar, süregelen örgütlenme yasakları, işkenceler, Kürt halkı üzerindeki ağır baskılar vb. dile getirildi. Sonuç olarak, Avrupa Konseyi Danışma Meclisi'nin 1984 bahar oturumunda Türkiye üzerinde aldığı kararlar yönünde olumlu hiçbir gelişmenin olmadığı belirtilerek Türkiye delegasyonunun Konsey'e kabul edilmemesi istendi.

SOL BIRLIK taraftarları ve Türkiyeli diğer ilerici çevreler Konsey binasının önünde faşist rejimi çeşitli eylemlerle protesto ettiler. Cuntanın cinayetlerini temsil eden bir tabut ve darağacı önünde nöbet tuttular, pankartlar taşıdılar, bildiriler dağıttılar.

OKURLARIMIZ YAZIYOR

Haklarımızı savunmalıyız

Ülkemiz halkına yaklaşık beş yıldır kan kusturan faşist cunta ve onun faşist hükümeti, her gün soframızdan bir lokma daha ekmek götürüyor. Enflasyonla, zamla tüm aileleri perişan ettiği yetmiyormuş gibi, sopa zoruyla ücretleri durmadan makaslıyor.

Kamuoyuna yılbaşından üç ay öncesinden başlayarak büyük olaymış gibi lanse ettiği memurların ücretlerine yüzde 20'lik -enflasyona karşı oldukça gerilerde kaldığı halde- ücret artışını bir çırpıda geriye aldı. 1985 yılında enflasyon bir önceki yıla oranla hiç azalmadığı halde sanki ucuzluk başlamışcasına üstelik yüzde 20'den fazlasını gaspetti. Yani biz gezici memurların yıllardır belediye sınırları dışına çıkarak köyde-kasabada gezerek yaptığımız devlet hizmetinin karşılığında -yetersiz olsa bile- almakta olduğumuz gezi tazminatlarımızı yok denecek kadar düşürdü. Zaten daha önce aylık mesaisinin en az yarısını dışarıda geçiren memura "ne kadar gezersen gez, 7 günden fazla gezi tazminatı alamazsın" dayatmasıyla bu para azaltılmıştı. Aylık en fazla 7 yevmiye tazminat alan bizler, yeni kararla 7 günlük yevmiyeyi ayın her günü alırsak öyle hakedebileceğiz. Geziye çıkmadığımız her gün için tazminatımız düşecek. Böylece bir aylık diye elimize 100-1500 lira gibi bir parayı tutuşturacaklar. Gezdiğimiz güne ait yol parası, yemek parası ve hatta yatak parası bunun içinde olacak.

Yılbaşından geçerli olmak üzere memurların diş yaptırma ücretleri diş başına 9500 lira olarak tespit edilmişti. Bu fiat tespiti dişçilerin yaptığı yeni zamlar karşısında yetersiz kalıyordu. Fakat daha önceki yıllara göre "iyi fiat" tı. Yılbaşı geçer geçmez dişleri yaptırılacak tüm memurlar lüzumsuz sevk formalitelerine aldırmadan bu fırsattan yararlanmak istediler. Kurumundan sevk kağıdı alan önce hastaneye, oradan sağlık müdürlüğüne ve oradan da dişçilere başvurdular. Bir kısmı dişlerin söktürdü, bir kısmı tornalattı, bir kısmı ölçüsünü verdi.

Bu arada Evren-Özal çetesi ve onların kapıkulu Bakanlar Kurulu boş durmadı. Yeni bir kararname ile diş yapım ücretlerini değiştiriverdi. Bir çenede tüm diş takımına 27500 lira, tüm ağızdaki dişlerin takımına ise en fazla 55 bin lira ödeneceğini daha fazla ücret ödenmesinin kaldırıldığı açıklandı. Böylece önceden 9500 lira olarak tespit edilen bir dişin yaptırma ve yeniden taktırma fiatı son duruma göre 1718 liraya düşürülmüş oldu. Dişçilerin yapacakları dişler için talep ettikleri 150-200 bin liraları ödeyemeyecek olan memurlar, sökülmüş dişleriyle, yarısı yapılmış ya da sipariş edildiği halde alınamayan dişleriyle ortada kaldılar. Bir yandan da dişçilerle para kavgası etmekteler...

Faşizmin insana verdiği değeri bizler elbette biliyoruz. Beş yıldır süngü zoruyla dayatılan ekonomik politikanın bizleri her gün açlığa sürüklediğini biliyoruz. Insanın en yüce yaşama hakkına bile saygı duyulmayan, televizyonlarda her gün hava raporu gibi yurtsever insan öldürüldüğünü izlediğimiz bir ülkede elbette insanların diş sağlığını alaya alacaklarını biliyoruz.

Onun için diyoruz ki, tüm emekçi halk örgütlenmelidir. Eli yurtsever kanına her gün bulanan bu caniler çetesine karşı örgütlenmelidir. Faşizmi döktüğü kanda boğuncaya dek mücadele etmelidir. Ekmeğimizi kesebilirler, dişlerimizi sökebilirler, her gün onlarcamızı öldürebilirler fakat, direnme hakkımızı yok edemezler ve de edemeyeceklerdir.

Denizli'den bir okur

Değerli yazı kurulu üyeleri,

Posta kutusundan "Sol Birlik" çıkınca heyecanlandık birden. 6 partinin ferahlatıcı, güven verici soluğu evimizi doldurdu sanki. Yüreğimiz kanatlandı, yüreğimiz enginlere yükseliverdi. Yıllardır özlemini çektiğimiz "Sol Birlik!" canlı bir varlık olmuş, bizimle birlikte evimizi dolaşıyor, yanıbaşımızda oturuyor, bizimle söyleşiyor; "Size de birşeyler yapmak düşüyor" diyordu sanki... "Başımız, gözümü üstüne" dedik, "Canla başla buyruklarını yerine getireceğiz. Bir aydına düşen ne olabilir? Burası eğri, burası düz demeden bu tarihi olayın içine girmek. Korkmadan bu kavgaya omuz vermek... Yazarsa, halklarımızın belleğinden silinmeyecek yazılar yazmak, ressamsa resimler çizmek, bilim adamı ise bilimini kullanmak... Sinema, tiyatro sanatçısıysa, sanatını bu yola koşmak... Dışarıda kalan her bir parçamızın birlik içinde yer almasına yardımcı olmak. Eksik aramaya kalktın mı; "Eksiği kadı kızında da bulursun!" Mesele, doğru olanı geliştirmek!.. Hem de dostça, kırmadan, yıkmadan... 7 başlı kanlı devlerin üstüne hep birlikte yürümek!.. Yürümek, alnının ortayerinden vurana dek! Yürümek, canını alana dek!.. Dönüp gözlerinin içine bakıyoruz; Sol Birlik! "Umudumuz koç yiğidimiz, sen de koş," diyoruz, "Her aydınımızın evine ulaş. Her bir örgütümüzün kapısını çal. Çıkmıyorsa, diren! Gitme! Büyük halklarımız ne güzel etmişler. Kan davası bile girse araya, yenmesini bilmişler. Saygın, bilge kişileri yollamış, kız alıp vermişler... Olmadıysa, araya kirvelik salmışlar... Yine olmadıysa, kapısına gitmiş, "kapına geldim, çek vur beni!" demişler. Eli kalkmamış ötekinin. "Buyur bir çayımızı, ayranımızı iç" diye yanıt vermiş, böylece araya barış girmiş... Doğanın zalimliğine, ağanın, paşanın zulmüne birlikte direnmişler. Yenmişler, yenilmişler, bugüne gelmişler. Eğer susuyorsa onlar, suskunlukları başka nedendendir. Kanlı katiller kına yakmasın. Hele bir "umudumuz" onların umudu olsun, hele bir koç yiğidimiz, sol birliğimiz önlerine düşsün, görün o zaman siz!.. Görün nehir nehir nasıl şırıldadığını... Görün dağ, tepe, hayın tuzakları demeden çağıl çağıl aktığını... Akıp akıp zafere yaklaştığını...

Yücel Feyzioğlu

Sayın "Sol Birlik" Yazı Kurulu'na

Rekabet ve ortak bloklaşma eğilimi, cepheleşmenin zorluğu; yığınların güveninin kazanılması, sol hareket arasında güçbirliğini engelleyen sekter tutumların halkların mücadelesine ciddi zarar vermesi; yığınların mücadeleye kazanılmasının önemi; teorik birikim olmaksızın mücadelenin ortaya koyduğu karmaşık pratik sorunlar ve herkesin acınacak bir teorik yalnızlık içinde kendini bulması gibi, Sol Birlik'in 5 parti liderinin öz olarak söyledikleri bunlar. Tüm söylenenler teorik olarak doğru ve pratikte de acı bir şekilde cuntanın zindanlarında idam sehpalarında, açlık ve yoklukla mücadele edilerek ve politik göçmenlik koşullarında yaşanıyor...

Sayın liderler, birlik hareketi sizlerin değindiği ve sizlerin dışında demokratım, namusluyum diyen her insan tarafından özlenen sınıfsal olarak da doğru bir hareket. Ancak, bu birlik hareketinin yaşayan bir organizmaya dönüşebilmesi, serpilmesi, genişlemesi gerçekten samimi olmakla, dürüst tavır koymakla, ayak oyunları yapılmadan bu hareketten kendi partileri için propagandif çıkar sağlamadan, sen daha ağırlıktasın, ben siliniyorum kaygılarından ve üstenci olmadan kişileri ve örgütleri adam gibi adam yerine, örgüt gibi örgüt yerine koyarak ivme kazanabilir. Türkiye işçi sınıfın partisiyiz diyenlerin Türkiye işçi sınıfına, Kürt halkının temsilciyiz diyenlerin de Kürt emekçilerine verilecek hesapları vardır. Bu hesap verme ne sizleri ne de uğruna savaşım verdiğiniz hareketi küçültmeyecek aksine sizlerin samimi olduğunuzu kanıtlayacak, temsil ettiğiniz düşüncelerin daha doğru kavranmasına ve yığınların uğruna savaşabileceği ciddi bir alternatif yaratılmasına yardımcı olacaktır. Bu hareket aynı zamanda partilerinize inanmış ve bunun için faşizmin süngüsünü bağrında duyan insanlara da yürek verecektir.

En içten duygularımla.

M. Ali Korkut

ANTİ-FAŞİST MÜCADELE VE İKTİDAR SORUNU

Baştarafı 2. sayfada

dağıtılmasını düşünmedi ve bundan böyle de düşünmesi zordur. Şimdiye dek burjuvazinin hiçbir partisi "tüm siyasi partilere" (buna komünist partisi ve Kürt halkının yurtsever partileri dahildir) serbestçe faaliyet hakkı tanımayı düşünmedi ve bundan böyle de, kendiliğinden düşünmesi güçtür. Bunu ancak demokrasi güçlerinin etkinliği sağlayabilir. Programda yeralan "emperyalizme bağımlı dış politikaya son vermek", "Kürt halkı üzerindeki ulusal baskıya son vermek, onun ulusal demokratik haklarını sağlamak", "toprak ve tarım reformunu gerçekleştirmek", "Tüm çalışanlara genel, siyasi ve dayanışma grev hakkı tanımak", "tekellerin ekonomik ve toplumsal yaşam üzerindeki egemenliğini sınırlamak" ve benzeri bir dizi istem ancak, başta işçi sınıfı olmak üzere, emekçi halk yığınlarının ve demokrasi güçlerinin aktif mücadelesi, etkinliği ile sağlanabilir.

Kuşkusuz yaşam, kağıt üzerinde belirlenen şeylere göre yürümez. SOL BIRLIK' in sunduğu demokratik programdaki hedeflere ulaşmak, onları gerçekleştirmek, kitlelerin, anti-faşist güçlerin örgütlenmesini, eyleme geçirilmesini içeren yoğun, geniş çapta bir mücadeleyi gerektirir. Faşist diktatörlüğü bir an önce yıkabilmek de, amaçlanan demokratik bir hükümeti kurmak ve programda belirlenen hedeflere ulaşabilmek de bizim örgütlenme, kitleleri eyleme geçirebilme ve onlara doğru bir öncülük edebilme güç ve yeteneğimize bağlıdır.

Faşizmin yıkılışını izleyen dönemde, koşullar, bu programı öneren sol güçlerin demokratik hükümette yer almasına uygun düşebilir veya düşmeyebilir. Ancak onlar, hükümette yer alsınlar ya da almasınlar, bu programın gerçekleşmesi için mücadele edeceklerdir.

Biz, SOL BIRLIK partilerinden her birimiz, daha ileri amaçlar için savaşıyoruz. Halklarımızın ulusal ve sosyal kurtuluşuna yolu açacak olan bu hedeflerin temel çerçevesini, Deklarasyon'da, "Türkiye'nin Toplumsal Kurtuluş Yolu" bölümünde belirledik. Bunun için, emperyalizmle olan tüm bağımlılık ilişkilerine son vermek tekelci sermayenin elindeki büyük üretim ve ulaşım araçlarını kamulaştırmak, Kürt ulusunun kendi kaderini özgürce belirleme hakkını yaşama geçirmek, bir toprak devrimini gerçekleştirmek gerekir ve bunu ancak demokratik bir halk iktidarı başarabilir, ancak o toplumun devrimci dönüşümünü sağlayabilir. SOL BIRLIK, bu amaçlar doğrultusunda Türkiye ve Türkiye Kürdistanı solunun en geniş birliğinin sağlanmasından yanadır ve bunun için çalışacaktır.

Sözkonusu ileri hedeflere yürümek de, bizim, başta işçi sınıfı olmak üzere, emekçi halk yığınlarını, zulüm ve sömürü düzeninden zarar gören geniş halk kesimlerini örgütlememize, mücadeleye kazanmamıza bağlıdır. Bugün politik mücadelede ana sorun faşist diktatörlüğün yıkılması ve demokrasinin kazanılmasıdır. Geniş halk yığınlarının politik mücadeleye çekilmesinin yolu demokrasi mücadelesinin örgütlenmesinden geçiyor. Bu anlamda demokrasi mücadelesi ile devrim mücadelesi birbirine sıkıca bağlıdır.

Faşizme karşı yürüttüğümüz mücadele, faşist iktidarın yıkılışıyla birlikte, hatta daha yıkılmadan bile, daha ileri hedeflere yönelebilir. Bu, bizim, emekçi halk yığınlarının örgütlenme ve eylem düzeyine, bizim ve karşı tarafın gücüne bağlı birşeydir. Koşullara bağlı olarak, antifaşist mücadele bir devrim dalgasına dönüşebilir, demokratik halk iktidarıyla da sonuçlanabilir. Koşullar, belki sol güçlerin demokratik hükümette bir ağırlık sağlamalarına elverebilir. Ancak buna da, elvermeyebilir; iktidar tümüyle burjuva partilerinin elinde kalabilir ve demokratik programda amaçladığımız hedeflerin bile birçoğuna ulaşamayabiliriz. Ancak Sol Birlik, mücadelenin her evresinde somut koşulları dikkate alarak, olanaklı en geniş ittifakları kurmayı amaçlayarak, ülkemizin toplumsal kurtuluşu yolunda ortak mücadeleyi kararlılıkla sürdürecektir.

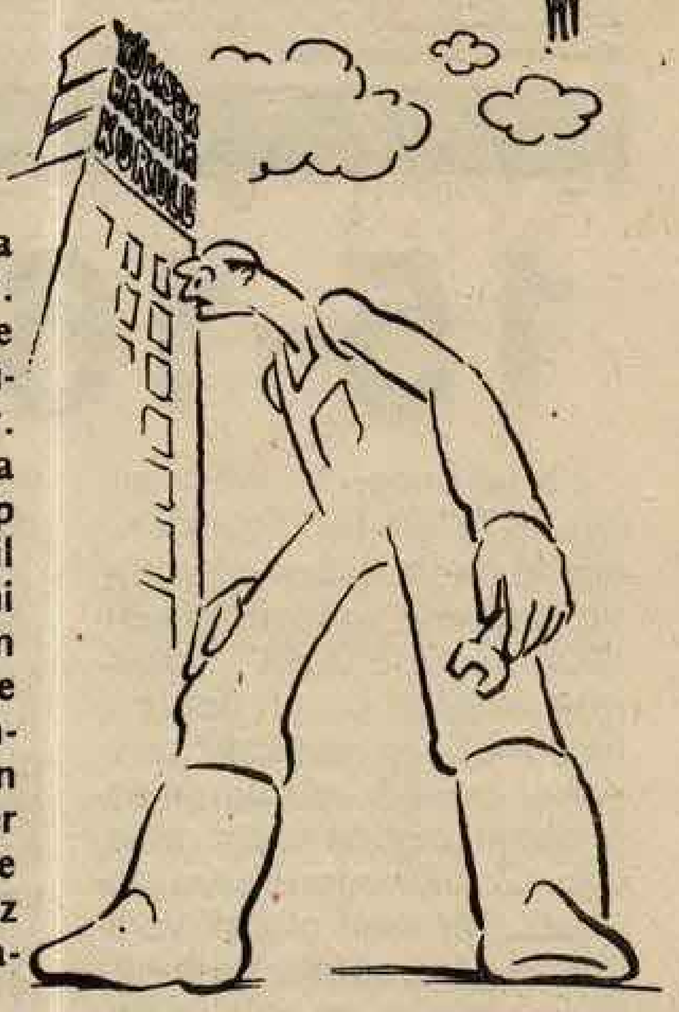
Daha ileriye yürümek, halklarımızı bir an önce gerçek kurtuluşa ulaştırmak istiyorsak, her aşamada hedefleri doğru saptamak, bunun için en geniş güçleri biraraya getirmek ve düşmana yöneltmek gerekir. Sol, ancak kendi arasında birlik sağlayarak demokrasi mücadelesi içinde en geniş güçlerin birliğini kurarak ve kitlelerle sağlam bağlar oluşturarak amaçlarına doğru daha hızlı yürüyebilir.

24 OCAK KARARLARININ BEDELİ

Baştarafı 3. Sayfada

yüzde onluk grup içinde yer alıyor olmalarıdır. Gerçek şudur ki, yatırım için pekala kaynak vardır, ama sonradan görme, gözü doymak bilmez Türkiye burjuvazisi için tüketim hırsı yatırım ve üretime kıyasla ağır basar. Hem de en arsızcasına, lüks aşırı ve gereksiz tüketim.

Özal sık sık kendi ekonomik politikasının başka alternatifi bulunmadığını iddia etmektedir. Hemen belirtmek gerekir ki, kendi politikası bir alternatif bile değildir. Bu politikanın Türkiye'yi ne hale getirdiği hem hayatın kendisinden, hem de sayfamızda yeralan rakamlardan bellidir. Üstelik alternatif de vardır ve bu Türkiye ekonomisinin önünü açacak gerçek alternatiftir. Ama emekçilerin çıkarlarına dayalı bir siyasi niteliğe sahip böylesi alternatiflerin değil tartışılması, önerilmesi dahi mevcut faşist rejim tarafından yasaklanmıştır. Bu nedenle Türkiye ekonomisini bunalımdan çıkaracak programların ve tedbirlerin çalışan kitleler içinde tartışılmasıyla, faşizme karşı demokrasi mücadelemiz içiçe bir bütün oluşturmaktadır.

TÜRKİYE "YILDIZLAR SAVAŞI"NI ONAYLAYAN İLK NATO ÜLKESİ

Baştarafı 1. sayfada

gazetecilerine açıklandığı yazılıyor. Bu anlaşmanın "Türk askeri havaalanlarında bomba, cephane ve yakıt depolama, savaş uçaklarının hızlı kalkışı için pistlerin onarımı gibi hususları içerdiği" belirtiliyor. Aynı gazetenin 1 Mayıs tarihli baskısında ise ABD'nin üsler konusunda yeni bir talepte bulunduğu ve Türkiye'deki ABD üslerinin Orta-Doğu'da savaş çıkması halinde kullanılmasına izin verilmesini sağlayacak ek bir anlaşma yapılmasını istediği duyuruluyor.

M. Ali Birand ise 29 Nisan tarihli Milliyet gazetesinde General Rogers'in Türkiye'deki nükleer silah sistemlerinin modernize edilmesi ve yeni ilavelerle güçlendirilmesi yolundaki "uzun ve pahalı" listesini açıklıyor. Bu listede Boğazları koruyan Nike füzeleri yerine Patriot füzelerinin konulması, Doğu Anadolu'daki 40 km. menzilli Honest John füzelerinin 250 km. menzilli ve hem nötron, hem de normal nükleer başlık atabilecek Lance-2 füzeleriyle değiştirilmesi ve Türkiye toprakları üzerinde bulunan ABD malı 200 kadar nükleer başlığın daha da arttırılması yer alıyor. Ayrıca hibe döneminin kapandığı ve "ABD'nin **her ülkenin kendi savunması için** gereken harcamayı yapmasında ısrar ettiği" duyuruluyor. En son olarak Savunma Bakanı Yavuztürk'ün ABD ziyareti sonrasında Türkiye'nin "yıldızlar savaşı projesine" katılım önerisine onay veren ilk NATO müttefiki olduğu da açıklanmış bulunuyor.

Tüm Cumhuriyet tarihi boyunca ülkemiz böylesine onursuz bir dış politika uğruna, ABD emperyalizmine bu kadar kölece bir bağımlılık konumuna düşürülmemişti. Bu durum bir taraftan ülkemizde hayat pahalılığı almış başını giderken ve emekçi halkın yaşam düzeyi 1965'lerin gerisine düşmüşken milyarların silahlanma uğruna harcanmasına yol açıyor. Diğer yandan "Türkiye'nin savunmasını güçlendirmek" demagojisi altında atılan bu adımlar güvenliğimizi sağlamak şöyle dursun ülkeyi, bir nükleer savaşın ilk yarım saatinde kül edecek bir "ilk hedef" konumuna getiriyor. ABD emperyalizminin Ortadoğudaki çıkarları uğruna Türkiye'nin bölgede jandarmalık görevini üstlenmesi, onu belki "Amerika'nın sadık bir müttefiki" yapıyor, ancak **halklarımızın çıkarlarının tersine büyük bir yanlızlığa itiyor.** Şimdi ülkenin bu tehlikeli gidişten kurtarılması demokrasi mücadelesinin ayrılmaz bir parçası olmaktadır.

EMEKLİ OL VE ÖL !

Baştarafı 1. sayfada

ması son derece doğaldır. Çare işsizliğin azaltılmasıdır, yoksa emeklilerin ve çalışanların esasen çok kısıtlı olan haklarına daha fazla saldırılması değil.

Ne var ki faşist yönetim ve onun başbakanı Özal'ın işsizliğe bir çare bulmaları mümkün değildir. Beş yıla yakın süredir ekonomiyi istedikleri gibi yönetmişler, grevleri yasaklamışlar, kapitalistlerin kârlarına hiçbir sınır tanımamışlar, her türlü eleştiriyi boğmaya çalışmışlar ve sonunda ekonomiyi çöküntünün eşiğinden yine uzaklaştıramamışlardır. Ekonomi bu durumda kaldıkça çözüm olarak çalışanların haklarının daha kısılmasına gidilmiş ve şimdi sıra emeklilere gelmiştir.

Ekonomiyi dışa bağımlı olmaktan kurtarmak, emperyalist ülke şirketlerinin ve yerli tekellerin aşırı kârlarına dur demek ve çalışma yaşamını emekçilerden yana düzenlemek faşist yönetimin ve Özal'ın yapabileceği şeyler değildir. Bunlar yapılmadıkça da ülke ekonomisi uçurumun kenarından kurtulamayacak ve çalışanların haklarına yapılan saldırıların sonu gelmeyecektir.

Emeklilik konusunda Batılı kapitalist ülkeleri örnek göstermek tam bir demagoji örneğidir. Bu ülkelerde işsizlik ne kadar yaygın da olsa ülkemizdekinden kat kat daha azdır. Bu ülkelerde işsizliğe çare olarak erken emeklilik formülü yer yer uygulanmakta ve böylece yeni işyerleri açılmaktadır. Özal ise "geç emeklilik" ile varolan geniş işsizler ordusunu daha da artırmaya yönelmektedir. "Geç emeklilik" formülünün, yıllarca düşük ücretle ve zor koşullar altında çalışmış olanlara emekliliklerinde daha az para ödenmesinden başka bir amacı yoktur.

Özal bu konuda Türk-Iş yönetiminden "anlayış" istemiştir. Başta Sadık Şide olmak üzere Türk-Iş yöneticileri her zaman olduğu gibi önce seslerini "yükseltmiş"lerdir. Geçmiş deneyimlerden bunun göstermelik ve geçici olduğu bilinmektedir. Bir süre sonra Türk-Iş'in faşizmle işbirliği yapan yöneticileri "ülkenin çıkarları" maskesi altında çalışanların biraz daha fazla soyulmasına yine evet diyeceklerdir.

Tüm çalışanların ve emeklilerin yaşam koşullarının düzeltilebilmesi her şeyden önce 24 Ocak Kararları olarak bilinen ekonomik politikanın sona erdirilmesine ve bunun yerine emekçilerin çıkarlarını gözeten bir ekonomik işleyişin getirilmesine bağlıdır. Bu ise herşeyden önce mevcut faşist yönetimin devrilmesini gerektirmektedir. Halklarımızın yaşam koşullarının düzeltilebilmesi için bu rejimden kurtuluştan başka çıkar yol yoktur.

EVREN'LE ÖZAL'A GÖRE: FAŞİST TÜRKEŞ "SİYASİ".

Baştarafı 1. sayfada

ken, gerici basın da Özal'ın yalanına ortak olmakta gecikmedi: Eli kanlı faşist Alpaslan Türkeş tahliye edilince, Yankı dergisi "hapisteki son siyasi"nin de salıverildiğini kapağında yazıverdi.

Bugün hapishanelerde 70 binden fazla mahkum var. 12 Eylül'den bu yana yaklaşık 200 bin kişi gözaltında alındı. Bunların büyük bölümü, sadece siyasi kimliklerinden ötürü yargılanmakta ve ağır hapis cezalarına çarptırılmaktadır. Bunlar arasında, Sol Birlik partilerinin üye ve sempatizanları vardır; idam talebiyle yargılanan DISK yöneticileri vardır; sırf barışı savundukları için mahkum edilmiş ve bir kısmı halen yargılanan Barış Derneği yöneticileri vardır; dilekçe hakkını kullanma "cüret"ini gösterdikleri için vatan haini ilan edilip yargılanan ilerici, demokrat aydınlar vardır; sadece yazıp çizdikleriyle, çalıp söyledikleriyle suçlanan yazarlar, gazeteciler, sanatçılar, çevirmenler vardır; savunma hakkını kullandıkları için cuntanın hışmına uğrayıp sanık sandalyesine oturtulan avukatlar vardır; yalnızca bildiri dağıtıp afiş asan, "yasak yayın" bulunduran ya da ek sınav hakkı için dilekçe veren gençler vardır; dahası dini inançlarından ötürü mahkum edilen insanlar vardır; SODEP, DSP, DYP, BTP üyeleri vardır... Şimdi bu on binlerce insan "anarşist", faşist katiller sürüsü MHP'nin çetebaşısı Türkeş ise "siyasi"dir! Şimdi bu insanlar hapishanelerde insanlık dışı koşullarda ve işkencehanelerde ömür doldururken, insan kasabı Türkeş serbest!

Faşizm, sadece kan ve terörle değil, yalanla da beslenir. Türkiye'de olup biten de budur. Bu hayasızlığa dur demek birlikten geçer.

ZAMLAR, ATEŞTEN GÖMLEK !

Baştarafı 1. sayfada

denli pervasız olabiliyor? Herhangi bir hükümetin "kırk kez düşünmeden" yapmayı kolayca göze alamayacağı bu zamları bir çırpıda nasıl yapabiliyor? Doğrudan halkın ekmeğine karşı giriştiği bu saldırıya nasıl cüret edebiliyor? Bu gücü nereden alıyor?

Elbette faşizmden! Evren-Özal işbölümü işte burada somutlanıyor. Özal, faşist diktatörlüğün sağladığı koşullarda ekonomik saldırganlığını rahatlıkla sürdürebiliyor. Yine biliyoruz ki, emekçi halk yığınlarının faşizmi alaşağı edecek örgütlülükten yoksun bulunmaları, Evren-Özal ikilisinin işini kolaylaştırıyor.

Özal hükümetinin zam üstüne zam getiren ekonomi politikasına karşı çıkmak, bugün faşizme topyekün karşı çıkmadan bir anlam ifade etmez. Işçiler bu gerçeği bugün görüyor ve yaşıyor. Yaşam şartlarını az da olsa düzeltebilmek, ücretleri bir parça olsun yükseltebilmek için bile doğrudan faşist diktatörlüğe karşı mücadele etmek gerekiyor. Emekçi halkın hoşnutsuzluğu ve tepkilerini, mevcut rejim içinde sadece Özal hükümetine ve uygulanan ekonomi politikasına "alternatif" arayışlarıyla sınırlandırıp etkisizleştirme çabaları boşa çıkartılmalıdır. Burjuvazinin hedef saptırma gayretlerine karşı asıl hedef olan faşizme karşı mücadeleyi güçlendirmek, yığınlara maletmek ve örgütlü şekilde yükseltmek zorunludur.

AF TUZAĞI: MUHBİRLİK YASASI

Baştarafı 1. sayfada

lercesinin idama ve geriye kalanlarını da ağır hapis cezalarına mahkum ettiği komünistlerin. ilericilerin ve devrimcilerin bu direnişlerinden vazgeçmeyeceklerinin de bilincindedir. Buna karşılık, "pişmanlığınızı gösterin serbest kalın", "mücadelenizi kötüleyin biz de sizi bırakalım" demektedir. Bu yöntemle faşist yönetim bir taşla üç kuş vurmayı amaçlamaktadır: Önce kamuoyunda ilericilere, devrimcilere olan güveni sarsmak ve mücadeleye yeni atılmaya hazırlananlara gözdağı vermek, onların morallerini bozmak. Ikinci olarak; ne yapacağını bilemediği binlerce tutuklu ve hükümlünün bir bölümünden kurtulmak; politik olarak bitmiş bu insanlardan serbest kaldıkları zaman da faşizmin işbirlikçileri olarak yararlanmak ve üçüncü olarak da; direnmeye sonuna kadar kararlı olan ve faşizmle hiçbir biçimde uzlaşmaya yanaşmayanları tecrit etmek, onları sayıca azaltmak.

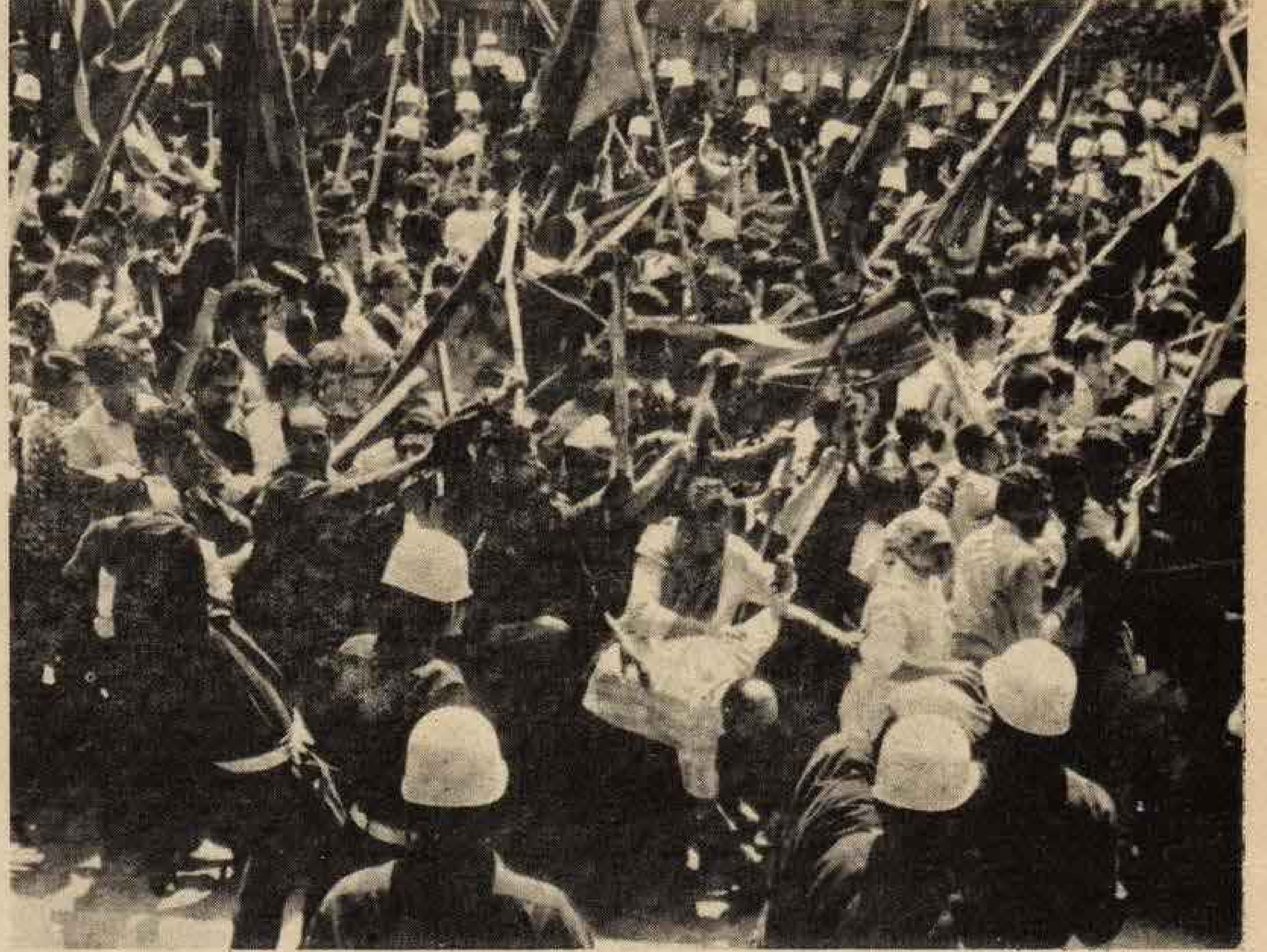
Bu yöntem yeni değildir. 12 Eylül faşizminden çok önce emperyalizm, faşizm ve gericilik aynı yöntemi dünyanın çeşitli ülkelerinde uygulamışlardır. Her ülkede ödünler karşılığı uzlaşmaya yönelen zayıf, halkına ve mücadelesine ihanet eden unsurlar olmuştur. Ama özellikle de çelişkilerin keskin olduğu ve terör rejimleri altında bulunan ülkelerde bu yöntem kısa sürede geri tepmiştir. Büyük çoğunluk daha yıllarca hapishanelerde, işkencelerde kalmak pahasına halklarına ve haklı mücadelelerine ihanet etmeyi yadsımıştır. Bu konuda dünyaca bilinen direniş destanları yaratılmıştır.

Çeşitli ülkelerdeki deneyimler de açıkça göstermektedir ki, politik tutukluların herhangi bir ayrım olmadan özgürlüklerine kavuşmaları böylesi manevraların boşa çıkartılmasına, uzlaşma yapılmamasına, mücadele ruhunun her zamankinden daha fazla yükseltilmesine, ve asıl olarak hapishaneler dışındaki örgütlü yığınsal mücadelenin yükseltilmesine doğrudan bağlıdır.

Türkiye ve T.Kürdistanı komünistleri, devrimcileri ve ilericileri büyük çoğunlukla bunu yapabilecek mücadele azmi ve kararlılığına sahiptir. Faşist yönetimin birkaç döneğin ihanetini propagandasına karşın, hapisahanelerdeki binlerin mücadelesi her zaman halk kitlelerinin bilincinde işlenmelidir.

Burjuvaziyi sarsan iki gün:

15-16 HAZİRAN

15 yıl önce, 15-16 Haziran 1970'de Türkiye işçi sınıfı iki önemli sanayi kentinde, İstanbul ve İzmit'te sendikal örgütü DISK'i yoketmek isteyen kanun değişikliklerine karşı harekete geçti. Asker-polis barikatlarını aştı. Sesini o güne kadar olmadığı bir biçimde ülkeye duyurdu. Bir sınıf olarak varlığını ve gücünü ülke tarihinde ilk kez böylesine açık ve dolaysız olarak duyurdu.

İşçi sınıfının yüzbinlik kitle halinde sokaklara dökülmesine 274 ve 275 sayılı sendikalar yasasında yapılan değişiklik neden olmuştu. Bu yasa değişikliği zamanın Adalet Partisi iktidarı ile Türk-İş yönetiminin yakın işbirliği ile hazırlanmıştı.

Türk-İş yönetiminin işçi haklarını hiçe sayan, toplu sözleşmelerde patron yanlısı olan tutumu ve işçileri politika dışı tutmayı ve burjuvazinin kuyruğuna takmayı amaçlayan çizgisi 1967'de DISK'in kuruluşunun gündeme gelmesine neden olmuştu. Ekonomik mücadelede işçilerin haklarını patronlara karşı başarıyla savunan, iş koşullarını düzelten ve işçilere birçok yeni haklar kazandıran DISK, kısa sürede geniş bir işçi kesiminin desteğini kazanmış ve Türk-İş'in örgütlenmesi fabrikalarda hızla gerilemeye başlamıştı. DISK'in gelişimini politik olarak da kendi çıkarları için sakıncalı bulan burjuvazi, yeni bir sendikalar yasasıyla hem grev hakkına kısıtlamalar getirmek ve hem de pratikte tek işçi konfederasyonunun kalmasını sağlayacak düzenlemeler yapmak yoluyla DISK'i yoketmeyi planlamıştı. Zamanın Çalışma Bakanı, AP'li Turgut Toker, aynı yıl Erzurum'da yapılan Türk-İş Genel Kurulu'nda yaptığı konuşmada yasanın amacının DISK'i yok etmek olduğunu açıkça belirtmişti.

DISK'in hazırlanan yasa değişikliğinin anti-demokratikliği, anayasaya aykırılığı, ve işçilerin sendika seçme özgürlüğünü yok ettiği konusunda yaptığı açıklama ve uyarılar AP hükümeti tarafından dikkate alınmadı. 274-275 sayılı yasaları değiştiren tasarı Meclis'te de çoğunluğun bulunmadığı bir toplantıda, üç buçuk saat gibi kısa bir sürede görüşülerek kabul edildi.

Bu durum üzerine DISK İstanbul'da 800 kadar sendika temsilcisinin katıldığı bir toplantı düzenledi. Toplantıda yeni yasaya karşı Meclise ve Cumhurbaşkanına protesto telgrafları çekilmesine ve İstanbul'da bir miting düzenlenmesine karar verildi. Ertesi gün toplanan DISK Yürütme Kurulu da bunu hayata geçirmeye yöneldi.

15 Haziran günü DISK Sendika Temsilcileri toplantısına katılmış olan arkadaşlarından fabrikalarda bilgi alan işçiler aktif bir direnişin gereğine inanarak fabrikalarda kendiliklerinden üretimi durdurdular. Fabrikalardan çıkarak sessiz bir yürüyüş yapmaya, diğer işçileri ve halkı da durumdan haberdar etmeye yöneldiler.

Üretimi durdurma ve yürüyüşe geçme Vinylex, Sungurlar, ECA, Otosan, Silvan, Auer, AEG, Eti, Tikbaş, Doğu Galvanez, Arıtaş, Arçelik, Singer, Türk Demir Döküm, Profilo, Rabak, Magirus, Kavel ve Işsan'dan başladı. İşçiler geçtikleri yol üzerindeki fabrikalar önünde kısa gösteriler yaparak buralarda çalışmakta olan işçileri de üretimi durdurmaya ve yürüyüşe katılmaya çağırdılar. Bu çağrı genellikle hemen yanıt buldu ve aralarında Türk-İş'li işçilerin de çalıştığı fabrikalarda üretim peşpeşe durmaya ve yürüyen işçi kitlesi büyük rakamlara ulaşmaya başladı. Bir süre sonra Eyüp, Bakırköy, Kartal, Levent ve Sağmalcılar semtlerindeki tüm işçiler yürüyüşe geçmişti.

"İşçiyiz güçlüyüz"

İşçilerin ellerinde, "Bağımsız Türkiye", "Amerikan Üslerine Hayır", "Sendikal Özgürlüğümüzü İktidara Çiğnetmeyiz", "Kanunlar Meclisten Geri Alınıncaya Kadar Direneceğiz", "Bütün Kininiz İşçilere mi", "Yaşasın İşçi Sınıfı", "Kahrolsun Faşizm", "Sendikalar Canımız feda olsun kanımız", "Anayasa değişmez yeni yasa sökmez", "Demirel İstifa", "İşçiyiz güçlüyüz" sloganları yazılı pankartlar bulunuyordu. Ekonomik taleplerin yanısıra siyasal talepler de pankartlarda dile getirilmişti.

İşçilerin yürüyüşü sırasında İstanbul Valiliğinin DISK'in iki gün sonra yapmayı planladığı mitinge izin vermediği konusundaki bir yazı da DISK Merkezine ulaşıyordu!

İşçilerin yürüyüşünü engellemek amacıyla karşılarına çıkartılan toplum polisinin barikatları bir işe yaramıyor ve yarılıp geçiliyordu. Bakırköy Emayetaş fabrikasının işçileri Topkapı'da aralarından iki kişiyi yakalayıp götüren polise karşı koyuyor ve arkadaşlarını karakoldan çıkartıp yollarına devam ediyorlardı.

Ertesi gün, 16 Haziran günü de fabrikalarda üretim başlamadı. İşçiler yine kendiliklerinden sokaklara döküldüler. Sendikalarını yok etmeyi amaçlayan yeni yasaya, iktidara ve gericiliğe karşı gösterilerini yinelediler. Yer yer polisle çatışmalar çıktı. bu çatışmalarda Mehmet Gıdak, Yaşar Yıldırım ve Mustafa Baylan öldüler. İşçi yürüyüş kollarının birleşmemesi için vapur seferleri durduruldu, köprüler açıldı ve polisin yanısıra askeri birlikler de işçilerin karşısına çıkartıldı. İşçiler asker ve tank barikatlarını aşarak akşama kadar yürüyüşlerini sürdürdüler.

Demirel Hükümeti aynı akşam İstanbul ve Kocaeli'nde sıkıyönetim ilan ederek gösterileri ve işi durdurmayı yasakladı.

16 Haziran günü Ankara'da da Sanayi Çarşısında İstanbul'daki gösterileri destekleyen bir gösteri yapıldı. Sıkıyönetim birçok sendika yöneticisini ve sendikalı işçiyi tutukladı. Ancak birkaç ay sonra mahkeme serbest bırakılmalarını kararlaştırdı.

Anayasa Mahkemesi de Sendikalar Kanununda değişiklik yapan yasanın birçok maddesini TIP, bir kısım CHP'li ve tabii senatörlerin başvurusuyla 1972 yılında iptal etti.

15-16 Haziran'ın sonuçları

15-16 Haziran TC tarihinde sendikal taleplerden de kaynaklansa politik nitelikli ve proleter mücadele biçimlerinin ağırlık kazandığı ilk kitlesel işçi hareketidir. Bu özelliği ile tüm ülkeyi sarsmış ve büyük etki yaratmıştır. Türkiye işçi sınıfı Cumhuriyet tarihinde ilk kez bu kadar açık ve dolaysız olarak gücünü ve taleplerini ortaya koymuştur.

15-16 Haziran ülkedeki devrimci hareket içinde de büyük bir etki yarattı. Sol çevrelerde süregelen, "Türkiye'de işçi sınıfı oluşmuş mudur, devrime öncülük edebilecek düzeyde midir" türünden tartışmalar 15-16 Haziran eylemiyle birlikte kesildi.

Sonraki yıllarda DISK ve diğer birçok ilerici kuruluş arasında yapılacak olan eylem birliklerinin oluşmasında da 15-16 Haziran'da işçi sınıfının gücünü ve potansiyelini göstermesinin önemli payı vardır.

15-16 Haziran burjuvaziye işçi sınıfı gerçeğini açık olarak gösterdi. Bu nedenle 12 Mart askeri darbesinden sonra anayasada birçok anti-demokratik değişiklik yapılarak gelecek yıllarda emekçi halk hareketlerine karşı, onların örgütlenmesine karşı önlemler alınması yoluna gidildi. Ancak toplumsal gelişmenin kanunlarla önlenemeyeceği 1975 sonrasındaki işçi sınıfı ve tüm emekçilerin eylemleriyle bir kere daha görüldü.

15-16 Haziran, 1975 sonrası ülkede yükselen kitle hareketinde canlılığını her zaman koruyan bir örnek oldu.

15-16 Haziran ve faşizme karşı mücadele

12 Eylül faşizmi öncelikle işçi sınıfına saldırdı. DISK kapatıldı. Yöneticiler, sendikalı ve sınıf bilinçli işçiler tutuklandı. Sendikalar ve grev kanunu değiştirildi. İşçi sınıfının 15-16 Haziran 1970'de uğruna sokaklara döküldüğü, şehitler verdiği sendika seçme özgürlüğü yok edildi. Grev hakkı, konulan çeşitli kısıtlamalarla kullanılamaz hale geldi. İşçi ücretleri enflasyonun çok gerisinde kaldı. İşçiler ve emekçi halk açlığa mahkum edildi. İşsizlik her zamankinden fazla yaygınlaştı. İşçi sınıfının bayramı 1 Mayıs yasaklandı.

İşçi sınıfının uzun mücadeleler ve nice şehitler pahasına elde ettiği kazanımlarına ardarda el uzatıldı. Faşizm işçi sınıfını yıllar öncesinin bilinçsiz, mücadele kapasitesi çok kısıtlı, burjuvazinin etkisinden sıyrılamamış konumuna geri götürmek istiyor. Bu amaçla her yöntemi kullanıyor.

Tüm baskılara, yeni yasalara ve teröre karşın işçi sınıfının mücadele bilincini, bir sınıf olarak oluşmaya başladığı ilk yılların bilincine geri götürmek olanaksızdır. 15-16 Haziranları, kitlesel 1 Mayıs kutlamalarını, nice grevleri yaşamış olan işçi sınıfımız faşizmin her türlü baskısı altında da direnmeyi bırakmamıştır. Yemek boykotlarıyla, işi yavaşlatmalarla ve diğer çeşitli eylem biçimleriyle tepkisini göstermiştir. Bu pasif direnişler yaşam koşullarının giderek daha da zorlaşması, cuntanın ve hükümetin iyice yıpranmasıyla birlikte aktifleşme eğilimi göstermektedir. Faşizme karşı mücadelede işçi sınıfının yine tüm emekçilerin önünde sesini en başta yükselteceği günler uzak değildir.

15-16 Haziran ve işçi sınıfının eylem birliği

15-16 Haziran kendiliğinden bir hareketti. Yasa değişikliklerine karşı bazı eylemler planlanmıştı ama işçiler kendiliklerinden üretimi durdurmuşlar, sokaklara dökülmüşler, taleplerini duyurmuşlar ve polisle çatışmışlardı. 15-16 Haziran eylemi bütün kendiliğinden eylemler gibi politik nitelikli merkezi bir yönetimden ve uzun erimli bir perspektiften yoksundu. Bu onun en temel eksikliğiydi.

Sonraki yıllarda işçi sınıfı pekçok eylemde yer aldı, ancak sınıfın eylem birliğinin sağlanması bugüne kadar, çeşitli gelişmeler kaydedilmiş olmakla birlikte, henüz çözümlenememiş bir sorun olarak kaldı. Bu eksiklik işçi sınıfını burjuvazinin baskıları ve faşizm karşısında güçsüz bıraktığı gibi, onun güçsüzlüğü aynı zamanda diğer emekçi tabakaların daha militan savaşmasını da engellemektedir.

Sol Birlik, işçi sınıfının ve giderek de diğer emekçi tabakaların eylem birliği için atılmış güçlü bir adımdır. Faşizme karşı büyük bir mücadele potansiyeli ile dolu olan halklarımız sol güçlerin birliğine bugün her zamankinden daha fazla gereksinim duyuyor.

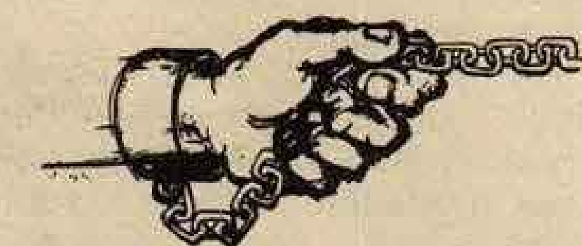
Yeni 15-16 Haziranlar daha güçlü ve daha organize olarak ancak böylelikle yeniden gerçekleşebilecek ve burjuvaziyi daha fazla sarsabilecektir.

NAZIM ARAMIZDA

Bir ölümden söz açma gerektiğinde sıkça kullanılan deyimler vardır, dosdoğru "öldü" dememek için. "Bizi terketti" denir, "aramızdan ayrıldı şu tarihte" denir, veya "susmuş"tur tümüyle artık, son uykusundadır, uyanmamak üzere. 3 Haziran Nazım'ın ölüm yıldönümü. Ama bu deyimlerin hiçbiri kimse tarafından kullanılmayacak onu ararken. Çünkü ne bizi terketmiştir, ne aramızdan ayrılmıştır, ne de susmuştur Nazım. Boşuna değil, "Nazım Aramızda" sloganının, toplantıların, mitinglerin en sevilen sloganlarından biri oluşu, sık sık coşkuyla tekrarlanışı ve daha da önemlisi, sol'un değişik kesimlerinden herkesi birleştirişi. Nazım gerçekten o toplantıda, o mitingde aramızdadır da ondan; Nazım her zaman aramızdadır, yanıbaşımızda, daha da ilerde, her zaman dilimizin, kalemimizin ucundadır, ta içimizdedir de ondan. "Yüreğini, kafasını, kalemini, boydan boya ömrünü halkının kurtuluşuna vermiş" olarak hepimizde yaşamaktadır Nazım; sade bizlerde değil, dünyanın her yanında iyiye, güzele, yeniye, ileriye doğru, ulusal ve toplumsal kurtuluş için mücadelenin her anında, her kişisinde Nazım yaşamına, yaşamından ayrılmayan kavgasına devam etmektedir.

Nazım komünistti. Partili idi yirmisinden beri. Onun politik yaşamı ve kavgası ile sanat yaşamını ve şiirlerini birbirinden ayırmaya, en azılı yasak dönemlerinde bile elden ele, dilden dile halkının malı oluşunu, efsaneleşen kişiliğini bu iki ayrımdan biri veya öbürüne bağlamaya, hatta yaşamını bile böylesine ayırmaya yeltenenler çok olmuştur, çok denenmiştir dönem dönem. Ancak başarıya ulaşması olanaksızdı bu ayrımın; çünkü o, herşeyden önce bu iki bileşenin diyalektik bütünlüğü ile Nazım'dır. Ve böyle olduğu içindir ki de, o, işçi sınıfının olduğu kadar en geniş emekçi kitlelerin, demokratik, ilerici güçlerin, toplumsal ve ulusal kurtuluş savaşçılarının, hepsinin, hepimizin şairidir, hepimizin Nazım'ıdır.

"En güzel deniz:
henüz gidilmemiş olanıdır;
En güzel çocuk:
henüz büyümedi.
En güzel günlerimiz:
henüz yaşamadıklarımızdır.
Ve sana söylemek istediğim en güzel söz:
henüz söylememiş olduğumdur."

diyordu Nazım, inanç ve güvenç içinde. Kavgaya, kavgayı yapanlara, geleceğe, **"gündüzleri sömürülmeyen, gecelerinde aç yatılmayan"**, **"ekmek, gül ve hürriyet günleri"**ne inanıyor ve onlara er geç erişeceğimizi biliyordu. **"Her biten akşamdaydı, her başlayan günde"**, **"kurtuluş düşü"** memleketinin.

Nazım'sız dünya eksik olacaktı.